

FI

FI

FI

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 12.7.2010
KOM(2010)371 lopullinen

2010/0199 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

**sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston
direktiivin 97/9/EY muuttamisesta**

SEK(2010)846
SEK(2010)845

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskeva direktiivi 97/9/EY¹ annettiin vuonna 1997 täydentämään sijoituspalveludirektiiviä², jolla säänneltiin kyseisenä ajankohtana sijoituspalveluiden tarjoamista EU:ssa. Sijoituspalveludirektiivi korvattiin sittemmin rahoitusvälineiden markkinoita koskevalla direktiivillä³, jäljempänä 'rahoitusmarkkinadirektiivi'. Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevassa direktiivissä säädetään korvausten maksamisesta sijoituspalveluita sijoituspalveluyrityksiltä (mukaan lukien luottolaitokset) saaville asiakkaille erityistilanteissa, joissa yritys ei pysty palauttamaan varoja tai rahoitusvälineitä, joita se pitää hallussaan asiakkaan lukuun.

Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin voimaantulosta on nyt kulunut kymmenen vuotta ja finanssikriisi on juuri päättynyt, joten on aika tarkastella uudelleen direktiivin toimintaa. Ei ole konkreettista näyttöä siitä, että finanssikriisi olisi kasvattanut järjestelmille sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin nojalla esitettyjen korvausvaatimusten määrää. Komissio on kuitenkin saanut viime vuosina lukuisia valituksia sijoittajilta sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin soveltamisesta eräissä tärkeissä tapauksissa, joissa sijoittajille on aiheutunut mittavia tappioita. Valitukset liittyvät pääasiassa järjestelmien tarjoamaan suojaan ja järjestelmien rahoittamiseen sekä korvausten maksamisen viivästymiseen. Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin uudelleentarkastelu on talletusten vakuusjärjestelmiä koskevan direktiivin⁴ uudelleentarkastelun ja vakuutusentottajien suojan tarkastelun ohella myös tärkeä osa komission toimintalinjaa, jonka tarkoituksena on lujittaa rahoituspalveluita koskevaa EU:n sääntelyä tiedonannon "Elvytys Euroopassa"⁵ mukaisesti. Lisäksi pyritään edistämään G-20-tasolla asetettuja tavoitteita eli poistamaan sääntely- ja valvontajärjestelmässä olevat puutteet sekä palauttamaan sijoittajien luottamus rahoitusjärjestelmään.

Tämä hanke on osa korvaus- ja vakuusjärjestelmiä koskevaa laajempaa pakettia, joka sisältää kaksi ehdotusta sijoittajien korvausjärjestelmiä ja talletusten vakuusjärjestelmiä koskevan direktiivin muuttamiseksi sekä vakuutusjärjestelmiä koskevan valkoisen kirjan muuttamiseksi.

2. INTRESSITAHOJEN KUULEMINEN

Hanke on tulosta jatkuvasta laaja-alaisesta vuoropuhelusta ja kuulemisesta, joissa ovat olleet mukana kaikki tärkeimmät sidosryhmät, kuten

---

¹ Sijoittajien korvausjärjestelmistä 3 päivänä maaliskuuta 1997 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/9/EY (EYVL L 84, 26.3.1997, s. 22).

² Sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annettu neuvoston direktiivi 93/22/ETY (EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27–46).

³ Direktiivi 2004/39/EY (EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1–44).

⁴ Talletusten vakuusjärjestelmistä 30 päivänä toukokuuta 1994 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/19/EY (EYVL L 135, 31.5.1994, s. 5).

⁵ Komission kevään Eurooppa-neuvostolle antama tiedonanto "Elvytys Euroopassa", KOM(2009) 114, 4.3.2009.

arvopaperimarkkinavalvojat, markkinatoimijat, kansalliset sijoittajien korvausjärjestelmät ja kuluttajat. Julkinen kuuleminen kattoi 9. helmikuuta ja 8. huhtikuuta 2009 välisen jakson.⁶ Kansallisille sijoittajien korvausjärjestelmille lähetettiin kyselylomakkeet, ja niiden kanssa pidettiin kokous 9. helmikuuta 2010.⁷ Alan edustajien ja sijoittajayhdistysten näkemyksiä kartoitettiin 3. syyskuuta 2009 pidetyssä kokouksessa. Hanke perustuu myös arvopaperimarkkinoita käsittelevän eurooppalaisen asiantuntijaryhmän⁸ ja Euroopan arvopaperikomitean⁹ huomioihin ja kannanottoihin. Lisäksi siinä hyödynnetään tuloksia OXERAn tutkimuksesta ”Description and assessment of the national investor compensation schemes established in accordance with Directive 1997/9/EC” (helmikuu 2005)¹⁰.

3. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Komissio arvioi eri toimintavaihtoehtojen vaikutuksia parempaa lainsäädäntöä koskevan politiikan mukaisesti. Toimintavaihtoehdot liittyivät pääasiassa järjestelmien rahoitukseen, korvausten maksamisen viivästymiseen sekä korvaussuojaan ja korvauksen tasoon.

Kutakin toimintavaihtoehtoa arvioitiin seuraavin perustein: sijoittajansuoja ja sijoittajien luottamus, yhtäläinen suojataso EU:ssa tarjottaville erilaisille sijoituksille tai palveluille sekä kustannustehokkuus eli se, missä määrin kyseisellä vaihtoehdolla päästään haluttuihin tavoitteisiin ja helpotetaan arvopaperimarkkinoiden toimintaa kustannustehokkaalla ja toimivalla tavalla.¹¹

---

⁶ Komission yksiköt saivat siihen 70 vastausta. Kaikki kannanotot, jotka eivät ole luottamuksellisia, ovat nähtävissä komission verkkosivustolla osoitteessa http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/investor_compensation_en.htm.

⁷ Kyselylomakkeet, jotka liittyivät kansallisten sijoittajien korvausjärjestelmien toimintaan, lähetettiin kesäkuussa 2009 ja marraskuussa 2009.

⁸ ESME oli komissiota neuvova elin, johon kuului arvopaperimarkkinoiden toimijoita ja asiantuntijoita. Komissio perusti sen huhtikuussa 2006, ja se toimi vuoden 2009 loppuun arvopaperimarkkinoita käsittelevän eurooppalaisen asiantuntijaryhmän perustamisesta antamaan lainopillista ja taloudellista neuvontaa EU:n arvopaperidirektiivien soveltamisesta 30. maaliskuuta 2006 tehdyn komission päätöksen 2006/288/EY (EUVL L 106, 19.4.2006, s. 14–17) perusteella.

⁹ Komission päätöksellä 2001/528/EY (EYVL L 191, 13.7.2001, s. 45) perustettu Euroopan arvopaperikomitea osallistuu komiteamenettelyyn (menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehty neuvoston päätös 1999/468/EY (EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23), sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2006/51/EY (EUVL L 200, 22.7.2006, s. 11)), ja toimii arvopaperialan poliittisena neuvonantajana. Se muodostuu jäsenvaltioiden korkean tason edustajista, ja sen puheenjohtajana toimii komission edustaja. Keskustelut käytiin 14. marraskuuta 2008, 11. helmikuuta 2009 ja 15. heinäkuuta 2009 pidetyissä Euroopan arvopaperikomitean kokouksissa.

¹⁰ Tutkimus on saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/dgs/internal_market/docs/evaluation/national-investor-rep2005.pdf.

OXERAn tutkimuksessa esitetyt näkemykset eivät välttämättä vastaa Euroopan komission kantaa. OXERA on yksityinen yritys, jolla Euroopan komissio teetti kyseisen tutkimuksen. OXERA vastaa tutkimuksessa esitetyistä lausunnoista ja näkemyksistä. Euroopan komissio ei vahvista OXERAn raporttia vaan käyttää sitä tietolähteenä sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin uudelleentarkastelussa.

¹¹ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, joka liittyy ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi sijoittajien korvausjärjestelmistä annetun direktiivin 97/9/EY muuttamisesta, SEC(2010) 845.

4. EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

4.1. Oikeusperusta

Ehdotus perustuu SEUT-sopimuksen 53 artiklan 1 kohtaan.

4.2. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate

Ehdotuksen tavoitteita ei voida saavuttaa riittävällä tavalla pelkästään jäsenvaltioiden toimin. Nykyisessä EU:n sääntelykehyksessä on vain joitakin yhdenmukaistamisen vähimmäistasoa koskevia periaatteita. Pitemmälle menevä yhdenmukaistaminen on jätetty jäsenvaltioiden vastuulle. Joissakin jäsenvaltioissa ilmenneet ongelmat ovat kuitenkin osoitus siitä, että EU:n tasolla tarvitaan pitemmälle menevää ja etenkin kattavampaa yhdenmukaistamista sen varmistamiseksi, että direktiiville asetetut tavoitteet saavutetaan EU:ssa.

Suurimpana ongelmana direktiivin soveltamisessa on se, että jäsenvaltioille jätetään siinä erittäin laaja harkintavaltia. Ehdotuksella pyritään parantamaan sijoituspalveluiden yhtenäismarkkinoiden toiminnan sujuvuutta, sijoittajansuojaa ja sijoittajien luottamusta EU:ssa. Tavoitteena on erityisesti parantaa sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin toimintaa käytännössä, täsmentää direktiivin soveltamisalaa ottaen huomioon finanssikriisi ja äskettäiset muutokset EU:n sääntelyssä, vähentää puutteita sääntelyjärjestelmässä sekä kaventaa eroja sijoituspalveluyritysten asiakkaiden ja pankkitallettajien suojan välillä. Järjestelmien toiminnassa kansallisella tasolla on eroja, joiden vuoksi ehdotuksessa esitellään yhteisiä sääntöjä sen varmistamiseksi, että järjestelmien rahoitus ja päivittäinen toiminta ovat tietyssä määrin yhdenmukaisia. Tämä on lähtökohtana myös kansallisten järjestelmien keskinäiselle luottojärjestelylle, jota käytetään viimeisenä keinona järjestelmiin kohdistuvien tilapäisten rahoitustarpeiden täyttämiseksi. Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen arvioi kyseiset tarpeet tiukin perustein, ja mahdollisesti myönnettävät lainat on maksettava takaisin enintään viiden vuoden kuluessa.

Lisäksi on joitakin kysymyksiä (kuten nykyinen käytäntö olla maksamatta korvauksia sijoittajille, jotka eivät voi saada takaisin varojaan tai joiden yhteissijoitusyrityksessä olevien osuuksien tai osakkeiden arvo alenee säilytysyhteisön tai kolmansien maksukyvyttömyyden vuoksi), jotka on ratkaistava EU:n tasolla, sillä muut ratkaisut voisivat pirstaloida sijoittajansuojaa EU:n markkinoilla. Koska sijoituspalveluiden tarjoaminen on rajojen yli harjoitettavaa toimintaa, sijoituspalveluyrityksiä, jotka eivät palauta asiakkaiden varoja, olisi kohdeltava samalla tavalla eri jäsenvaltioissa. Eri jäsenvaltioiden sijoittajille olisi tarjottava yhtäläinen suojataso. Tarvitaan yhtenäistä lähestymistapaa, jotta voidaan välttää ongelmat, joita voi ilmetä tasapuolisten toimintaedellytysten tarjoamisessa eri jäsenvaltioiden sijoituspalveluyrityksille, ja estää pankkien ja sijoituspalveluyritysten välisen kilpailun vääristyminen.

Lisäksi on otettava huomioon pankkitallettajien suojan parantaminen talletusten vakuusjärjestelmiä koskevan direktiivin (direktiivi 94/19/EY¹²) muuttamisen yhteydessä. Talletusten vakuusjärjestelmien toimintaa muutetaan parhaillaan niiden tarjoaman suojan laajuuden, korvausten maksamista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen ja aikataulujen, rahoitusjärjestelyiden sekä järjestelmien keskinäisen yhteisvastuun yhdenmukaistamiseksi. Sijoituspalveluyrityksiä ei pitäisi jättää vähemmälle huomiolle siksi, että pankkitalletusten suojatasoa on parannettu. Sen vuoksi sijoittajansuojan tasoa on arvioitava EU:n tasolla EU:n

---

¹² EYVL L 135, 31.5.1994, s. 5–14.

markkinoilla vallitsevan tilanteen ja sellaisten EU:n tasolla sääntelyyn mahdollisesti tehtävien muutosten ottamiseksi huomioon, joilla voi olla vaikutusta sijoituksiin.

Ehdotuksessa otetaan huomioon molempien direktiivien lähtökohtana olevat tavoitteet. Talletusten vakuusjärjestelmiä koskevan direktiivin päätavoitteena on lisätä pankkialan vakautta, koska pankkien asiakkaat saattavat kaikota, jos he epäilevät, että heidän talletuksensa eivät ole turvassa, ja yrittävät nostaa ne pankista samanaikaisesti. Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskeva direktiivi suojaa sijoittajia petosten, hallinnollisten väärinkäytösten tai toiminnallisten virheiden riskiltä, jonka vuoksi sijoituspalveluyritys ei kykene palauttamaan varoja asiakkaille. Alakohtaisen lainsäädännön erityispiirteet säilytetään ehdotuksessa ennallaan.

Ehdotus noudattaa suhteellisuusperiaatetta, sillä kaikki ratkaisut on arvioitu kustannustehokkuuden kannalta ja niissä on otettu huomioon jäsenvaltioiden markkinoiden erityispiirteet. Ehdotus rajoittuu siihen, mikä on tarpeen asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Siihen on tarpeen mukaan sisällytetty yhdenmukaistamisen vähimmäistasoa koskevat periaatteet, esimerkiksi säännöt, joiden mukaisesti korvausjärjestelmien jäsenten on osallistuttava järjestelmän rahoitukseen. Kansallisten järjestelmien välisen luottojärjestelyn käyttöönotto noudattaa suhteellisuusperiaatetta siltä osin kuin se ei heikennä jäsenvaltioiden finanssipoliittista vastuuta, sitä käytetään viimeisenä keinona muiden rahoitusjärjestelyiden käytön (jäsenten tavanomaisten ja lisäkannatusmaksujen) jälkeen, se tarjoaa mahdollisuuden lainanottoon sillä edellytyksellä, että lainasta maksetaan korkoa, laina maksetaan takaisin lainan antaneelle järjestelmälle ja lainan kesto ja määrä ovat rajallisia.

4.3. Ehdotuksen yksityiskohtainen kuvaus

4.3.1. Yhdenmukaistaminen rahoitusmarkkinadirektiivin kanssa – Katetut palvelut ja asiakkaiden luokittelu – 1 artiklan 2 kohta ja liite I

Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin soveltamisala määritellään tällä hetkellä viittaamalla sijoituspalveludirektiivin¹³ määritelmän mukaisiin sijoituspalveluihin. Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskeva direktiivi suojaa sijoittajia, kun yritys ei kykene palauttamaan rahoitusvälineitä tai varoja, joita se pitää hallussaan asiakkaan lukuun sijoituspalveluiden yhteydessä.

Rahoitusmarkkinadirektiivillä kumottiin sijoituspalveludirektiivi ja laajennettiin alakohtaisen lainsäädännön kattamien palveluiden soveltamisalaa (esimerkiksi monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpito kuuluu nykyään rahoitusmarkkinadirektiivin soveltamisalaan). Esiin on noussut myös joitakin teknisiä kysymyksiä, kuten yritysten kattaminen niiden toimiluvan soveltamisalan mukaan (toisin sanoen sen mukaan, onko yrityksellä toimilupa asiakasvarojen hallussapitoon vai ei).

Ehdotetussa muutoksessa tarkennetaan, että kaikkiin rahoitusmarkkinadirektiivin soveltamisalaan kuuluviin sijoituspalveluihin ja -toimintoihin olisi sovellettava sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevaa direktiiviä ja että asiakkaille olisi oltava oikeus korvaukseen sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin nojalla, jos

---

¹³ Direktiivin 1 artiklan 2 kohdassa viitataan direktiivin 93/22/ETY (sijoituspalveludirektiivi) 1 artiklan 1 kohdassa määriteltyihin sijoituspalveluihin ja saman direktiivin liitteessä olevan C osan 1 kohdassa tarkoitettuun palveluun.

yritys pitää tosiasiallisesti hallussaan asiakasvaroja (riippumatta yrityksen toimilupaa koskevista rajoituksista tai tarjotun sijoituspalvelun luonteesta). Tähän ei vaikuttaisi se, toimiiko yritys toimilupaansa koskevien rajoitusten vastaisesti (kyse voi olla esimerkiksi rajoituksista, jotka estävät yritystä pitämästä hallussaan asiakasvaroja tai toimimasta yksityisasiakkaiden kanssa), eikä yrityksen tarjoaman sijoituspalvelun luonne (esimerkiksi se, pitääkö yritys yllä monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää). Tämän vuoksi yksityissijoittajat saattavat olettaa kuuluvansa sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin soveltamisalaan eivätkä välttämättä tarkista yrityksen toimilupaan liittyviä yksityiskohtaisia ehtoja. Toimenpide lisää myös johdonmukaisuutta sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin soveltamisessa eri jäsenvaltioissa, mikä puolestaan edistää direktiivin moitteetonta toimintaa.

Toinen rahoitusmarkkinadirektiivin säännöksistä johtuva muutos koskee asiakkaiden luokittelua. Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin soveltamisalaan kuuluvat mahdollisesti kaikki sijoittajaryhmät. Vaativimmat asiakkaat kykenevät kuitenkin yleensä valitsemaan ja seuraamaan niiden välittäjien toimintaa, joiden haltuun ne luovuttavat varansa. Lisäksi korvauksen rajaaminen tiettyyn määrään (tällä hetkellä 20 000 euroa) aiheuttaa sen, että direktiivi on kohdennettu nimenomaan piensijoittajiin¹⁴. Tästä syystä jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä voidaan säätää nykyisin, että sijoittamista ammattinaan harjoittavat ja institutionaaliset sijoittajat¹⁵ voidaan jättää suojan ulkopuolelle¹⁶ sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin liitteen I nojalla.

Koska sijoittajien korvausjärjestelmiä koskeva direktiivi on kuitenkin hyväksytty ennen rahoitusmarkkinadirektiiviä, siihen sisältyvä luettelo sijoittamista ammattinaan harjoittavista ja institutionaalisista sijoittajista ei ole yhdenmukainen rahoitusmarkkinadirektiivissä olevan vastaavan luettelon¹⁷ kanssa. Tämä saattaa aiheuttaa ongelmia korvausten maksamisen vaiheessa, jos sijoituspalveluiden tarjontaa ammattimaisesti harjoittaviksi luokitellut asiakkaat eivät välttämättä vastaa asiakkaita, jotka voidaan jättää sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin mukaisesti suojan ulkopuolelle.

Ehdotuksessa yhtenäistetään sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin mukainen asiakkaiden luokittelu rahoitusmarkkinadirektiivissä olevan ammattimaisiksi katsottavien asiakkaiden määritelmän kanssa. Tämä lisää johdonmukaisuutta ja täsmällisyyttä sekä yksinkertaistaa korvausjärjestelmien ja sijoittajien asemaa, koska direktiivit ovat yhdenmukaiset keskenään. Asiakkaiden luokittelun yhtenäistäminen ammattimaisiksi katsottavien asiakkaiden määritelmän kanssa lisää varmuutta ja parantaa keskisuurten yritysten suojaa, sillä kyseiset yritykset saatetaan nykyisin jättää sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevaan direktiiviin perustuvan suojan ulkopuolelle ja tulla yleensä luokitelluiksi yksityisasiakkaiksi rahoitusmarkkinadirektiivin nojalla.¹⁸ Viittaus

---

¹⁴ Ks. esimerkiksi sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin johdanto-osan 4 kappaleessa oleva viittaus piensijoittajiin.

¹⁵ Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin liitteessä I on luettelo tällaisista sijoittajista.

¹⁶ Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin 4 artiklan 2 kohta ja liite I.

¹⁷ Rahoitusmarkkinadirektiivin liite II.

¹⁸ Tällä hetkellä yritykset, jotka täyttävät vähintään kaksi seuraavista perusteista, pystyvät aina vaatimaan korvausta sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin nojalla: taseen loppusumma $\leq$ 4 400 000

rahoitusmarkkinadirektiivissä olevaan ammattimaiseksi katsottavan asiakkaan määritelmään mahdollistaa sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin automaattisen mukauttamisen rahoitusmarkkinadirektiiviin tulevaisuudessa mahdollisesti tehtäviin muutoksiin.

4.3.2. *Rahoitusvälineiden tai varojen säilyttäjänä toimivan kolmansien maksukyvyttömyys – 2 artiklan 2 kohta ja 12 artikla*

Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskeva direktiivi suojaa sijoittajia silloin, kun yritys ei pysty palauttamaan rahoitusvälineitä tai varoja, joita se pitää hallussaan asiakkaan lukuun sijoituspalveluiden yhteydessä. Rahoitusvälineiden hallussapito voidaan rahoitusmarkkinadirektiivin mukaisesti hoitaa kahdella eri tavalla: i) sijoituspalveluyritys hoitaa asiakkaalle kuuluvien rahoitusvälineiden hallussapidon itse tai ii) rahoitusvälineiden tai varojen säilyttäjä (säilyttäjänä toimivat kolmannet), jonka yritys yleensä valitsee, hoitaa rahoitusvälineiden hallussapidon.¹⁹ Sijoittajat saattavat sen vuoksi altistua yrityksen maksukyvyttömyyden lisäksi myös mahdolliselle rahoitusvälineiden tai varojen säilyttäjän maksukyvyttömyydelle. Jos rahoitusvälineiden tai varojen säilyttäjänä toimivat kolmannet eivät pysty palauttamaan rahoitusvälineitä asiakkaalleen, asiakas ei saa minkäänlaista korvausta sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin nojalla perustetusta korvausjärjestelmästä. Tämä johtuu siitä, että sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin tämänhetkisen soveltamisalan mukaan korvausjärjestelmät kattavat vain sellaiset sijoittajat, joiden rahoitusvälineet sijoituspalveluyritys on menettänyt ”sijoituspalveluyrityksen taloudelliseen tilanteeseen välittömästi liittyvistä syistä”. Tämän vuoksi rahoitusvälineen ostaneille sijoittajille tarjottavan suojan taso riippuu sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin nojalla siitä, ovatko niiden varat yrityksen itsensä vai säilyttäjänä toimivien kolmansien hallussa.

Ehdotuksella muutetaan 2 artiklan 2 kohtaa siten, että sijoittajille maksettava korvaus ulotetaan saataviin, jotka liittyvät siihen, että yritys ei pysty palauttamaan rahoitusvälineitä niiden säilyttäjänä toimivien kolmansien maksukyvyttömyyden vuoksi. Tällä toimenpiteellä pyritään kattamaan mahdollinen ongelmatilanne, joka syntyisi rahoitusvälineiden säilyttäjän maksukyvyttömyyden tapauksessa. Sijoituspalveluyritykset ovat edelleen vastuussa kaikkien kohtuullisten toimenpiteiden toteuttamisesta varojen perimiseksi takaisin niiden säilyttäjältä.

Ehdotuksella ei muuteta kyseistä artiklaa siten, että se kattaisi myös sellaisen laitoksen maksukyvyttömyyden, jossa sijoituspalveluyritys säilyttää varoja. Tämä ero johtuu siitä, että rahoitusmarkkinadirektiivin täytäntöönpanosta annetussa direktiivissä 2006/73/EY on erittäin suppea luettelo laitoksista, joissa asiakasvaroja voidaan säilyttää (keskuspankki, luottolaitos, kolmannessa maassa toimiluvan saanut

---

euroa, nettoliikevaihto $\leq 8\,800\,000$ euroa, keskimääräinen työntekijämäärä ≤ 50 . Rahoitusmarkkinadirektiivin nojalla vain suuremmat yritykset, jotka täyttävät vähintään kaksi seuraavista perusteista, voidaan luokitella varsinaisiksi ammattimaisiksi asiakkaiksi: taseen loppusumma $\geq 20\,000\,000$ euroa, nettoliikevaihto $\geq 40\,000\,000$ euroa, omat varat $\geq 2\,000\,000$ euroa. Tämän vuoksi rahoitusmarkkinadirektiivin määritelmien käyttöönotto vähentäisi niiden yritysten määrää, jotka voidaan jättää järjestelmän ulkopuolelle sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin nojalla.

¹⁹ Direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpanosta sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten, toiminnan harjoittamisen edellytysten ja kyseisessä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta annetun direktiivin 2006/73/EY 16 ja 17 artikla.

pankki tai hyväksytty rahamarkkinarahasto).²⁰ Varojen käsittely eroaa tämän mukaisesti rahoitusvälineiden käsittelystä siinä, että asiakkaan rahoitusvälineen säilyttäminen voidaan antaa sääntelemättömien laitosten tehtäväksi edellyttäen, että kyseinen sijoituspalveluyritys noudattaa asianmukaista huolellisuutta (*due diligence*). Tähän eroon perustuu varojen ja rahoitusvälineiden erilainen käsittely myös sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin nojalla.

4.3.3. *Yhteissijoitusyrityksen säilytysyhteisön maksukyvyttömyys – 1 artiklan 4 kohta, 2 artiklan 1 kohta, 2 artiklan 2 b kohta, 4 a artikla, 5 artikla, 10 artiklan 1 kohta ja 12 artikla*

Arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten (yhteissijoitusyritysten)²¹ hoidossa ei ole kyse rahoitusmarkkinadirektiivissä tarkoitetusta sijoituspalvelusta. Tämän vuoksi sijoittajien korvausjärjestelmiä koskeva direktiivi ei kata yhteissijoitusyrityksiä eikä niiden osuuksien haltijoita tilanteissa, joissa sijoittajalle aiheutuu tappioita yhteissijoitusyrityksen säilytysyhteisön tai alemman tason säilyttäjän maksukyvyttömyyden vuoksi. Tämä tilanne on kuitenkin olennaisilta osin verrattavissa 4.3.2 kohdassa kuvailtuun tilanteeseen, jossa tappiot johtuvat sijoituspalveluyrityksen säilytysyhteisön tai alemman tason säilyttäjän maksukyvyttömyydestä.

Tämän vuoksi yhteissijoitusyrityksen varojen säilyttäjät saavat ehdotetun toimenpiteen myötä oikeuden sijoittajien korvausjärjestelmästä maksettavaan korvaukseen, jos varoja ei voida palauttaa yhteissijoitusyritykselle sen säilytysyhteisön tai alemman tason säilyttäjän maksukyvyttömyyden vuoksi. Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin 1 artiklan 4 kohdassa oleva sijoittajan määritelmä kattaisi ehdotuksen mukaan yhteissijoitusyrityksen osuudenhaltijat, ja useampia artikloita muutetaan siten, että ne kattavat myös yhteissijoitusyrityksen säilytysyhteisön tai alemman tason säilyttäjän maksukyvyttömyyden (2, 4, 5, 10 ja 12 artikla). Koska ehdotus suojaa yhteissijoitusyrityksiä tai niiden säilytysyhteisöjä tai alemman tason säilyttäjiä, niiden olisi vastattava tästä korvaussuojan laajentamisesta aiheutuvista kustannuksista sijoituspalveluyritysten sijaan. Koska sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin mukaista suojaa päätettiin lisäksi laajentaa niihin tilanteisiin, joissa on kyse rahoitusvälineiden tai varojen säilyttäjänä sijoitustoimien yhteydessä käytettyjen kolmansien maksukyvyttömyydestä, yhteissijoitusyrityksen säilytysyhteisöihin tai alemman tason säilyttäjiin liittyvistä ongelmista aiheutuvaa riskiä on mielekäästä käsitellä samalla tavalla.

Tällä toimenpiteellä luodaan tietyn tasoinen suoja yhteissijoitusyrityksen sijoittajille. Kyseistä toimenpidettä olisi täydennettävä muutoksilla lainsäädäntöön, jota sovelletaan yhteissijoitusyrityksiä koskevan direktiivin nojalla yhteissijoitusyritysten säilytysyhteisöjen toimintaan²², jotta säilytysyhteisöjen velvoitteita ja

---

²⁰ Direktiivin 2006/73/EY 18 artikla.

²¹ Arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettu direktiivi 2009/65/EY (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32–96).

²² Direktiivin 2009/65/EY 22–26 artikla ja 32–36 artikla.

vastuujärjestelyitä voidaan yhdenmukaistaa laajemmin. Komissio työittää parhaillaan kyseiseen lainsäädäntöön mahdollisesti tehtäviä muutoksia.²³

4.3.4. *Sellaisten saatavien jättäminen järjestelmiin perustuvien korvausten ulkopuolelle, joihin liittyy markkinoiden väärinkäyttöä – 3 artikla ja 9 artiklan 3 kohta*

Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin 3 artiklalla jätetään järjestelmiin perustuvien korvausten ulkopuolelle saatavat, joihin liittyen on annettu tuomio rahanpesusta²⁴, muttei sellaisten sijoittajien saatavia, jotka ovat syyllistyneet markkinoiden väärinkäyttöön. Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin 3 artiklaa muutetaan siten, että sijoittajien korvausvaatimukset jätetään nimenomaisesti järjestelmiin perustuvien korvausten ulkopuolelle, jos sijoittaja on toteuttanut toimia, jotka ovat sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista annetun direktiivin 2003/6/EY²⁵ nojalla kiellettyjä. Tällaisiin tekoihin syyllistyneet sijoittajat olisi jätettävä korvausten ulkopuolelle, sillä heidän ei pitäisi hyötyä direktiiviin perustuvasta yleisestä suojasta.

4.3.5. *Korvaustaso – 4 artiklan 1 kohta ja 2 artiklan 3 kohta*

Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa säädetään sijoittajakohtaisen korvauksen yhdenmukaisesta vähimmäistasosta (20 000 euroa). Kun sijoittajien korvausjärjestelmiä koskeva direktiivi annettiin, katsottiin, että riittää, kun korvauksen vähimmäistaso yhdenmukaistetaan talletusten vakuusjärjestelmiä koskevan direktiivin mukaisen tason kanssa (tuolloin 20 000 euroa)²⁶. Korvauksille asetettua 20 000 euron alarajaa ei kuitenkaan koskaan ole mukautettu inflaation vaikutusten perusteella tai sen ottamiseksi huomioon, että eurooppalaiset sijoittajat ovat sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin voimaantulosta lähtien altistuneet yhä suuremmille rahoitusvälineisiin liittyville riskeille. Talletusten vakuusjärjestelmiä koskevaa direktiiviä muutettiin lisäksi äskettäin siten, että talletussuojan vähimmäistaso nostettiin 50 000 euroon tallettajaa ja luottolaitosta kohden, ja se on tarkoitus nostaa edelleen kiinteälle 100 000 euron tasolle.²⁷

Komissio ehdottaa 4 artiklan 1 kohdan muuttamista siten, että korvaustaso nostetaan kiinteälle 50 000 euron tasolle. Kyseisen tason määrittämisessä on otettu huomioon inflaation vaikutukset EU:ssa, ja se on mukautettu paremmin EU:n yksityisasiakkaiden sijoitusten keskimääräiseen arvoon. Korvaustason olisi oltava kiinteä, jotta voidaan välttää keinottelu ja se, että erot eri jäsenvaltioissa annettavassa

²³ Kyseinen lainsäädäntöehdotus, josta järjestetään kuulemiskierros, on tarkoitus hyväksyä viimeistään keväällä 2011.

²⁴ Rahanpesu määriteltiin rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä 10 päivänä kesäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/308/ETY 1 artiklassa. Kyseinen direktiivi on kumottu rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen annetulla direktiivillä 2005/60/EY (EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15–36).

²⁵ Sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö) 28 päivänä tammikuuta 2003 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/6/EY (EUVL L 96, 12.4.2003, s. 16–25).

²⁶ Talletusten vakuusjärjestelmistä annetun direktiivin 94/19/EY 7 artikla.

²⁷ Talletusten vakuusjärjestelmästä annetun direktiivin 94/19/EY muuttamisesta talletussuojan tason ja korvausten maksuajan osalta 11 päivänä maaliskuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/14/EY (EUVL L 68, 13.3.2009, s. 3–7).

suojassa vaikuttavat sijoittajien päätöksiin. Koska joidenkin jäsenvaltioiden nykyinen korvaustaso on korkeampi, ehdotukseen aiotaan sisällyttää kolmivuotinen saavutettujen etujen säilyttämislauseke, jotta kyseisillä jäsenvaltioilla on riittävästi aikaa mukautua 50 000 euron suojatason.

Luottolaitosten tapauksessa voi ilmetä epävarmuutta siitä, sovelletaanko varoihin, joita säilytetään pankissa sijoituspalveluiden tarjoamisen yhteydessä, sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin vai talletusten vakuusjärjestelmiä koskevan direktiivin mukaista suojaa. Jotta voidaan ratkaista mahdolliset epävarmuustilanteet, jotka johtuvat pankkien erityisestä luonteesta eli siitä, että ne voivat harjoittaa sekä pankkitoimintaa että tarjota sijoituspalveluita, sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin 2 artiklan 3 kohta muutetaan siten, että siinä täsmennetään, että epävarmoissa tapauksissa sijoittajalle maksetaan korvaus talletusten vakuusjärjestelmiä koskevan direktiivin mukaisesti (sillä kyseisen direktiivin mukainen suojataso on korkeampi). Näin varmistettaisiin tehokas sijoittajansuoja ja taattaisiin tasapuoliset toimintaedellytykset sijoittajille.

4.3.6. *Rahoitusperiaatteet – 4 a artikla*

Se, että jäsenvaltioille on jätetty sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevassa direktiivissä laaja harkintavalta päättää järjestelmien rahoitustavoista (esimerkiksi mahdollisten tappioiden rahoituksen järjestämisestä etu- tai jälkikäteen), ja suuret erot tavoissa, joilla yksittäiset jäsenvaltiot ovat järjestäneet rahoituksen, aiheuttavat monia ongelmia. Kyseiset ongelmat heikentävät sijoittajansuojaa ja sijoittajien luottamusta sijoituspalveluyritysten käyttöön (jos sijoittajat eivät luota siihen, että niiden saatavien maksamiseen on käytettävissä riittävästi rahoitusta maksukyvyttömyystilanteissa). Tämä vaikuttaa myös sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan, jos sijoittajien suojan todennäköisyydessä ja yrityksiltä edellytettävissä kannatusmaksuissa on merkittäviä eroja eri jäsenvaltioiden kesken sen mukaan, ovatko kunkin jäsenvaltion rahoitusjärjestelyt riittäviä.

Direktiiviin lisätään uusi artikla, jossa määritetään sijoittajien korvausjärjestelmien rahoituksessa noudatettavat peruseriaatteet. Uudessa artiklassa säädetään erityisesti seuraavaa:

- Markkinatoimijoiden olisi periaatteessa katettava edelleen järjestelmien rahoittamisesta aiheutuvat kustannukset.
- Järjestelmiä olisi rahoitettava riittävästi suhteessa niiden potentiaaliin vastuisiin.
- Jotta käytettävissä olisi riittävästi rahoitusta, kaikille järjestelmille asetetaan rahoituksen vähimmäistavoitetaso. Rahoituksen tavoitetaso rahoitetaan kokonaisuudessaan enakkoon. Kansallisella tasolla vallitsevien erojen vuoksi lähtökohdaksi olisi otettava rahoituksen tavoitetason saavuttaminen kymmenen vuoden jakson aikana.
- Kun ennakkorahoitus osoittautuu käytännössä riittämättömäksi tavaksi kattaa järjestelmän vastuut, olisi varmistettava, että järjestelmän kattamille yksiköille esitetään maksuosuuksien suorittamista koskeva pyyntö. Tämä ei kuitenkaan saisi vaarantaa kyseisen jäsenvaltion rahoitusjärjestelmän vakautta.

- Kun näistä rahoituslähteistä ei ole enää mahdollista saada rahoitusta, järjestelmä voi turvautua lainanottoon muilta korvausjärjestelmiltä 4.3.7 kohdan mukaisesti.
- On varmistettava, että käytettävissä on useita lisärahoituslähteitä, mukaan lukien luottojärjestelyt.
- Järjestelmien olisi julkaistava yksityiskohtaiset tiedot rahoitustasostaan.

Joidenkin kohtien täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohdat täsmennetään delegoiduissa säädöksissä, jotka komissio hyväksyy perussopimuksen 290 artiklan mukaisesti. Järjestelmien julkaisemat yksityiskohtaiset tiedot määritetään teknisissä standardeissa, jotka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (EAMV)²⁸ vahvistaa.

Toimenpide on oikeasuhteinen, sillä se lisää järjestelmien rahoituksen yhdenmukaisuutta olematta liian ohjaileva ja yksityiskohtainen ja jättää jäsenvaltioille edelleen jonkin verran joustovaraa periaatteiden soveltamiseen käytäntöön. Yhdenmukaistamisen lisääminen edistää sijoituspalveluiden yhtenäismarkkinoiden moitteetonta toimintaa kaventamalla eroja, jotka vaikuttavat sijoituspalveluyritysten ja sijoittajien kohteluun eri jäsenvaltioissa. Se vähentää myös riskiä siitä, että järjestelmällä ei ole riittävästi rahoitusta täyttääkseen velvoitteensa, ja vahvistaa sitä kautta kuluttajansuojaa ja sijoittajien luottamusta sijoituspalveluiden käyttöön.

4.3.7. Viimeisenä keinona käytettävä kansallisten järjestelmien välinen luottojärjestely – 4 b artikla

Jäsenvaltioiden rahoitussääntöjen yhdenmukaistamisen lisäksi yhteistyöjärjestelyiden käyttöönotto kansallisten järjestelmien välillä parantaa sijoittajansuojaa ja lisää sijoittajien luottamusta sijoituspalveluihin.

Järjestelmä perustuu kansallisten järjestelmien välisen yhteisvastuullisuuden periaatteeseen. Ehdotetun uuden artiklan mukaan järjestelmien välistä luottojärjestelyä käytetään vasta viimeisenä keinona.

Tarkoituksena on tarjota järjestelmille vaihtoehtoinen vararahoituslähde, jota käytetään määrätyn edellytyksin ja tilapäisesti. Lisäksi toimenpiteet tiivistävät kansallisten järjestelmien välistä suhdetta, parantavat järjestelmien jatkuvaa koordinoitua ja kannustavat jäsenvaltioita kehittämään yhdenmukaisempia käytäntöjä ja työmenetelmiä. Yksityiskohtaiset rahoitusperiaatteet ja lainan ottavan järjestelmän (keskipitkän aikavälin) takaisinmaksuvelvoite lieventävät

²⁸ Euroopan komissio hyväksyi lokakuussa 2009 lainsäädäntöehdotuspaketin, joka vahvistaa huomattavasti finanssialan valvontaa Euroopassa. Kyseisellä lainsäädännöllä perustetaan Euroopan järjestelmäriskikomitea, joka tunnistaa koko finanssijärjestelmään kohdistuvat riskit. Lainsäädännöllä perustetaan myös Euroopan finanssivalvontajärjestelmä (EFVJ), joka koostuu kansallisista valvontaviranomaisista ja kolmesta uudesta Euroopan valvontaviranomaisesta, joista yksi toimii pankkialalla, yksi arvopaperialalla ja yksi vakuutus- ja työeläkealalla. EAMV on yksi lainsäädäntöpakettiin sisältyvistä kolmesta valvontaviranomaisesta. Pakettiin sisältyvät lainsäädäntöehdotukset ovat saatavilla verkkosivustolla osoitteessa http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/committees/supervision/20090923/com2009_503_en.pdf.

riittämättömästi rahoitettujen ja paremmin rahoitettujen järjestelmien välisen moraalikadon riskiä. Lisätietoa järjestelystä:

- Järjestelmillä pitäisi olla oikeus ottaa lainaa muilta järjestelmiltä, jos niillä ei ole riittävästi varoja välittömien tarpeiden kattamiseen.
- Kullakin korvausjärjestelmällä on oltava käytettävissään tietty määrä ennakkorahoitusta, jota käytetään lainanantoon muille järjestelmille.
- Lainahakemukset olisi toimitettava EAMV:lle, joka arvioi, täyttyvätkö vaatimukset, ja jos täyttyvät, toimittaa hakemukset muille järjestelmille.
- Lainat olisi maksettava takaisin lainan antaneille järjestelmille viimeistään viiden vuoden kuluttua hakemuksen jättämisestä. Lainoille olisi kerryttävä korkoa. Korko vastaa EKP:n maksuvalmiusluoton korkoa.
- Luottojärjestely olisi rajattava direktiivin kattamiin saataviin. Järjestelmät eivät esimerkiksi voi ottaa lainaa sellaisten yksiköiden maksukyvyttömyydestä johtuvien rahoitustarpeiden kattamiseen, jotka eivät kuulu direktiivin soveltamisalaan.
- Jotta voidaan välttää se, että EU:n tasolla lainanantoon käytettävissä olevat varat käytetään nopeasti loppuun, kussakin tapauksessa käytettävä rahoitus voidaan rajata enintään 20 prosenttiin lainanantoon varatuista kokonaisvaroista.

4.3.8. *Korvauksen yläraja (sijoittajan omavastuuperiaate) – 4 artiklan 4 kohta ja 8 artiklan 1 kohta*

Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti jäsenvaltiot voivat rajoittaa korvaussuojan tiettyyn prosenttimäärään (vähintään 90 prosenttiin) sijoittajan saatavasta. Tämä merkitsee sitä, että asiakkaan voidaan edellyttää vastaavan osasta tappiota (korvauksen ylärajan puitteissa). Tämä vaihtoehto sisällytettiin sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevaan direktiiviin sijoittajien kannustamiseksi huolellisuuteen sijoituspalveluyritysten valinnassa.²⁹ Yksityissijoittajien ei kuitenkaan voida realistisesti odottaa pystyvän tunnistamaan, mitkä yritykset joutuvat enemmän tai vähemmän todennäköisesti kärsimään petosten tai järjestelmävirheiden vaikutuksista.

Kun 4 artiklan 4 kohdasta poistetaan tämä vaihtoehto, sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin mukainen sijoittajansuoja paranee, koska asiakkaat eivät enää joudu vastaamaan osasta tappioita, jos yrityksessä tapahtuu petos tai sen järjestelmissä tai valvonnassa ilmenee muita ongelmia.

Sijoittajansuojan parantamiseksi direktiivistä poistetaan lisäksi säännös, jossa jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus jättää korvausjärjestelmän mukaisen suojan ulkopuolelle muissa kuin jäsenvaltioiden valuutoissa sijoitetut varat. Tämä parantaa sijoittajansuojaa antamalla asiakkaille varmuuden siitä, että heidän varansa katetaan riippumatta siitä, missä valuutassa ne ovat.

---

²⁹ Ks. direktiivin johdanto-osan 13 kappale.

4.3.9. Korvausten maksamisen viivästyminen – 2 artikla ja 9 artiklan 2 kohta

Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin 9 artiklan 2 kohdassa asetetaan tiukka määräaika korvausten maksamiselle (mahdollisimman pian ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua). Määräaika alkaa kuitenkin kulua vasta siitä päivästä, kun ”saatavan oikeutus ja määrä” on todettu. Tämä merkitsee, että se ei ole sidoksissa päivään, jona yritys todetaan maksukyvyttömäksi. Vaatimusten käsittely vie huomattavasti aikaa, se kestää mahdollisesti jopa useita vuosia odotettua pitempään, kuten viimeaikaiset tapaukset osoittavat. Tämän vuoksi korvausten maksaminen kestää käytännössä huomattavan pitkään. Tämä heikentää sijoittajansuojaa ja sijoittajien luottamusta.

Direktiivin 9 artiklan 2 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että järjestelmät velvoitetaan maksamaan tilapäisesti osa korvauksesta vaatimuksen alustavan arvioinnin perusteella, kun maksuajan päättymisestä on kulunut tietty aika. Osamaksu kattaa kolmasosan vaatimuksen alustavan arvioinnin mukaisesta määrästä. Loppuosa maksetaan myöhemmin, kun vaatimus on todennettu kokonaisuudessaan. Järjestelmillä on myös oltava mahdollisuus periä tilapäisesti maksetut määrät takaisin, jos saatavaa ei todeta myöhemmin oikeutetuksi.

Myös 2 artiklaa muutetaan siten, että siinä täsmennetään, että toimivaltaisen viranomaisen on määritettävä, onko yritys kykenemätön täyttämään velvoitteensa sijoittajia kohtaan kolmen kuukauden kuluessa. Muutoksen tarkoituksena on hälventää joihinkin yksittäistapauksiin liittyvää huolta siitä, että toimivaltaiset viranomaiset saattavat viivyttää yrityksen maksukyvyn määrittämisen kanssa.

Ehdotuksen mukaisissa määräajoissa otetaan huomioon sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin ja talletusten vakuusjärjestelmiä koskevan direktiivin kattamien tilanteiden väliset erot. Talletusten vakuusjärjestelmiä koskevassa direktiivissä säädetään, että tallettajien korvausvaatimukset on maksettava 20 työpäivän kuluessa siitä päivästä, jona toimivaltaiset viranomaiset ovat määrittäneet, että kyseinen luottolaitos ei pysty maksamaan talletuksia. Korvausjärjestelmien tapauksessa direktiivin soveltamisalaan kuuluvien petosten, väärinkäytösten tai toiminnallisten ongelmien taustalla vaikuttavat tilanteet edellyttävät pitempää määräaikaa yksittäisten sijoittajien aseman selvittämiseksi.

4.3.10. Sijoittajille annettavat tiedot – 10 artiklan 1 kohta

Sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että sijoituspalveluyritykset toimittavat nykyisille ja mahdollisille sijoittajille tiedot niitä koskevasta sijoittajien korvausjärjestelmästä, mukaan lukien korvausjärjestelmän antaman suojan määrä ja laajuus. Tiedot on esitettävä helposti ymmärrettävässä muodossa. Kysymyksiä on kuitenkin herännyt siitä, kuinka kyseistä säännöstä on sovellettu käytännössä jäsenvaltioissa.

Kyseinen 10 artiklan 1 kohta muutetaan siten, että myös yhteissijoitusyritysten johdon edellytetään direktiivin soveltamisalan laajentamisen seurauksena antavan sijoittajille selkeää ja yksinkertaista tietoa siitä, mitä järjestelmillä tosiasiallisesti katetaan (järjestelmät eivät yleensä kata esimerkiksi sijoitusriskejä). Ehdotuksen mukaan sijoituspalveluyritysten nykyistä velvoitetta antaa uusille asiakkaille tietoja

korvausjärjestelmistä täydennetään vaatimuksella toimittaa lisätietoja sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin nojalla maksettavista korvauksista ja direktiivin soveltamisesta rajat ylittävissä tilanteissa, myös yhteissijoitusyritysten osalta. Yrityksiltä edellytetään erityisesti selkeää ilmoitusta siitä, että tietyistä tappioista (esimerkiksi sijoitusriskeistä johtuvista tappioista) ei makseta korvauksia sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan direktiivin nojalla.

5. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutusta unionin talousarvioon.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI**sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/9/EY muuttamisesta****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 53 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen³⁰,

sen jälkeen, kun säädösluonnos on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon³¹,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Raportissa, jonka de Larosièren johtama korkean tason asiantuntijaryhmä julkaisi 25 päivänä helmikuuta 2009 komission pyynnöstä, todetaan, että Euroopan finanssialan valvontakehystä olisi vahvistettava, jotta finanssikriisien riski pienenesi ja jotta kriisit eivät olisi yhtä vakavia tulevaisuudessa, sekä suositetaan pitkälle meneviä uudistuksia finanssialan valvontarakenteeseen, kuten sitä, että olisi luotava Euroopan finanssivalvontajärjestelmä, joka koostuisi kolmesta Euroopan valvontaviranomaisesta, joista yksi edustaisi arvopaperialaa, yksi vakuutus- ja lisäeläkealaa ja yksi pankkialaa, sekä perustettava Euroopan järjestelmäriskikomitea. Komissio antoi 4 päivänä maaliskuuta 2009 tiedonannon ”Elvytys Euroopassa”, jossa ehdotetaan rahoituspalveluita koskevan EU:n sääntelyjärjestelmän lujittamista erityisesti sijoittajansuojan parantamiseksi. Komissio esitteli syyskuussa 2009 uusien viranomaisten, mukaan lukien Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen, jäljempänä ’EAMV’, perustamista koskevan lainsäädäntöehdotuspaketin, jonka tarkoituksena on erityisesti edistää unionin lainsäädännön johdonmukaista soveltamista ja auttaa luomaan laadukkaita yhteisiä sääntely- ja valvontastandardeja ja -käytäntöjä.
- (2) Sijoittajien korvausjärjestelmistä 3 päivänä maaliskuuta 1997 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 97/9/EY³² on tarpeen muuttaa luottamuksen

---

³⁰ EUVL C , , s. .

³¹ EUVL C , , s. .

³² EYVL L 84, 26.3.1997, s. 22–31.

säilyttämiseksi rahoitusjärjestelmää kohtaan ja sijoittajille annettavan suojan parantamiseksi unionin lainsäädäntökehyksessä ja rahoitusmarkkinoilla tapahtuneen kehityksen vuoksi sekä niiden ongelmien vuoksi, joita jäsenvaltioissa on ilmennyt kyseisen direktiivin soveltamisessa tilanteissa, joissa sijoituspalveluyritykset eivät ole pystyneet palauttamaan asiakkaiden lukuun hallussa pidettäviä varoja.

- (3) Kun direktiivi 97/9/EY hyväksyttiin, sillä täydennettiin sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annettua neuvoston direktiiviä 93/22/ETY³³ sen varmistamiseksi, että jokainen jäsenvaltio perustaa sijoittajien korvausjärjestelmän, jolla taataa yhdenmukainen vähimmäissuojataso ainakin piensijoittajille siltä varalta, että sijoituspalveluyritys ei pysty täyttämään velvoitteitaan asiakkaitaan kohtaan. Direktiivi 93/22/ETY kumottiin rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2004/39/EY³⁴, jolla otettiin käyttöön uusi luettelo sijoituspalveluista ja -toiminnasta kaiken sijoittajiin kohdistuvan toiminnan kattamiseksi ja tarvittavan yhdenmukaistamisen takaamiseksi, jotta sijoittajille voitiin tarjota korkeatasoinen suoja ja sijoituspalveluyrityksille mahdollisuus palvelujen tarjoamiseen koko unionissa. Sen vuoksi direktiivi 97/9/EY on tarpeen mukauttaa direktiiviin 2004/39/EY sen varmistamiseksi, että järjestelmät kattavat edelleen riittävässä määrin kaikkien sijoituspalveluiden tarjoamisen ja kaiken sijoitustoiminnan harjoittamisen.
- (4) Kun direktiivi 97/9/EY annettiin, siinä otettiin huomioon talletusten vakuusjärjestelmistä 30 päivänä toukokuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 94/19/EY³⁵ säädettyjen talletusten vakuusjärjestelmien mukainen suoja ja toiminta. Sen vuoksi on aiheellista ottaa myös jatkossa huomioon direktiiviin 94/19/EY tehtävät muutokset.
- (5) Sijoittajat eivät välttämättä ole tietoisia sijoituspalveluyritysten toimilupiin mahdollisesti liittyvistä rajoituksista, minkä vuoksi sijoittajat on tarpeen suojata tilanteissa, joissa sijoituspalveluyritykset toimivat toimilupansa vastaisesti pitämällä hallussaan asiakasvaroja tai tarjoamalla palveluita tietyn tyypin asiakkaalle toimilupansa myöntämisedellytysten vastaisesti. Järjestelmien olisi sen vuoksi katettava asiakasvarat, jotka ovat tosiasiallisesti sijoituspalveluyritysten hallussa sijoitustoimien yhteydessä.
- (6) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpanosta sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten, toiminnan harjoittamisen edellytysten ja kyseisessä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta 10 päivänä elokuuta 2006 annetun komission direktiivin 2006/73/EY³⁶ mukaan sijoituspalveluyritykset voivat säilyttää asiakkaiden lukuun hallussa pitamiään rahoitusvälineitä tileillä, jotka on avattu kolmansien kanssa. Kyseiset kolmannet eivät välttämättä ole erityisen sääntelyn eikä valvonnan kohteena. Sen estämättä, mitä direktiivissä 2006/73/EY säädetään, kolmansien maksukyvyttömyys voi vaikuttaa

---

³³ EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27–46.

³⁴ EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1–44.

³⁵ EYVL L 135, 31.5.1994, s. 5–14.

³⁶ EUVL L 241, 2.9.2006, s. 26–58.

sijoittajien oikeuksiin, jos kyseiset kolmannet eivät pysty palauttamaan rahoitusvälineitä sijoituspalveluyritykselle. Direktiivin 97/9/EY nojalla maksettavat korvaukset on sijoittajien luottamuksen vahvistamiseksi aiheellista ulottaa tapauksiin, joissa sijoituspalveluyritys ei pysty palauttamaan asiakkaalle rahoitusvälineitä sellaisien kolmansien maksukyvyttömyyden vuoksi, joihin sijoituspalveluyritys tai sen rahoitusvälineiden tai varojen säilyttäjät ovat tallettaneet rahoitusvälineet, sanotun kuitenkin rajoittamatta sovellettavien kansallisten vastuujärjestelmien soveltamista.

- (7) Direktiivissä 2006/73/EY edellytetään, että sijoituspalveluyritykset tallettavat saamansa asiakasvarat yhdelle tai useammalle tilille, joka on avattu kolmansien kanssa. Tällaisia kolmansia ovat vain keskuspankki, luottolaitos tai kolmannessa maassa toimiluvan saanut pankki tai hyväksytyt rahamarkkinarahasto. Direktiivin 2006/73/EY mukainen tiukka järjestely mahdollistaa sen, ettei järjestelmiin perustuvaa suojaa ole tarpeen ulottaa sellaisien kolmansien maksukyvyttömyyteen, joihin varat on talletettu.
- (8) Koska direktiivin 94/19/EY mukainen korvaussuoja on nykyisin kattavampi kuin tämän direktiivin mukainen suoja, sijoittajille on tarpeen antaa kattavin suoja tilanteissa, joissa sekä direktiivi 94/19/EY että direktiivi 97/19/EY voisivat kattaa pankkien hallussa pitämät varat. Sen vuoksi sijoittajalle olisi maksettava kyseisissä tilanteissa direktiivin 94/19/EY mukainen korvaus.
- (9) Jotta korvausten maksamiseen käytetyt varat voitaisiin periä takaisin, järjestelmillä, jotka maksavat korvauksia sijoittajille säilytysyhteisön tai kolmansien maksukyvyttömyyden vuoksi, olisi oltava suorittamiaan maksuja vastaava sijaantulo-oikeus sijoittajan, sijoituspalveluyrityksen tai arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten, jäljempänä 'yhteissijoitusyritys', oikeuksiin selvitysmenettelyissä. Tällä direktiivillä ei pitäisi pyrkiä vähentämään sijoituspalveluyritysten tai yhteissijoitusyritysten vastuuta periä varat takaisin säilytysyhteisöltä tai niiden säilyttäjältä.
- (10) Siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/65/EY³⁷ edellytetään yhteissijoitusyritysten varojen antamista säilytysyhteisön säilytettäväksi. Jos säilytysyhteisöstä tai yhdestä sen alemman tason säilyttäjistä tulee maksukyvytön eikä se pysty palauttamaan hallussaan pitämiä rahoitusvälineitä, yhteissijoitusyrityksen osuuksien tai osakkeiden arvo muuttuu. Suojan parantamiseksi tällaisessa tilanteessa yhteissijoitusyritysten osuudenhaltijoilla ja osakkeenomistajilla olisi oltava samantasoinen suoja kuin siinä tapauksessa, että ne sijoittaisivat suoraan kyseisiin rahoitusvälineisiin, jos rahoitusvälineitä hallussaan pitävä yksikkö ei kykene palauttamaan niitä. Yhteissijoitusyritysten osuudenhaltijoiden ja osakkeenomistajien olisi saatava korvaus yhteissijoitusyrityksen arvon alenemisesta. Niiden olisi kuitenkin samalla voitava pitää yhteissijoitusyrityksen osuudet tai osakkeet säilyttääkseen oikeutensa lunastaa ne aiheelliseksi katsomanaan ajankohtana.

---

³⁷ EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32–96.

- (11) Saatavat, jotka perustuvat transaktioihin, joihin liittyen on annettu tuomio rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen 26 päivänä lokakuuta 2005 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2005/60/EY³⁸ tarkoitetusta rahanpesusta, jätetään jo direktiivillä 97/9/EY sijoittajien korvausjärjestelmään perustuvien korvausten ulkopuolelle. Korvausvaatimukset on aiheellista sulkea järjestelmien ulkopuolelle myös silloin, kun kyseiset varat ovat tulosta sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö) 28 päivänä tammikuuta 2003 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/6/EY³⁹ kielletyistä toimista, joihin korvauksen hakija on osallistunut.
- (12) Korvauksen vähimmäistaso vahvistettiin vuonna 1997, eikä sitä ole muutettu sen jälkeen. Taso olisi nostettava 50 000 euroon rahoitusmarkkinoilla ja unionin lainsäädäntökehelyksessä tapahtuneen kehityksen ottamiseksi huomioon. Kyseisessä määrässä otetaan huomioon inflaation vaikutukset unionissa ja tarve mukauttaa korvaustaso paremmin yksityisasiakkaiden jäsenvaltioissa hallussaan pitämien sijoitusten keskimääräiseen arvoon. Sijoittajille annettavan suojan parantamiseksi on tarpeen poistaa jäsenvaltioilla nykyisin oleva mahdollisuus jättää suojan ulkopuolelle muissa kuin jäsenvaltioiden valuutoissa sijoitetut varat.
- (13) Sen varmistamiseksi, että sijoittajat saavat tässä direktiivissä säädetyn korvauksen ja eri jäsenvaltioiden sijoittajansuojan tasot ovat verrattavissa toisiinsa, on tarpeen antaa yhteiset säännöt järjestelmien rahoittamisesta. Järjestelmiä olisi rahoitettava oikeassa suhteessa niiden vastuisiin. Olisi varmistettava, että ennakkorahoituksen taso on riittävä, ja järjestelmillä olisi oltava käytettävissään asianmukaiset järjestelyt rahoituksen tavoitetasonsa arviointia ja saavuttamista varten ennen mahdollisia direktiivin 97/9/EY kannalta merkityksellisiä tappion aiheuttavia tapahtumia. Rahoituksen yhteinen vähimmäistavoitetaso olisi saavutettava kymmenen vuoden jakson aikana.
- (14) Järjestelmän jäsenille esitettävällä maksuosuuksien suorittamista koskevalla poikkeuksellisella pyynnöllä tai lainarahoituslähteiden, kuten liikepankkien tai kaupallisin perustein lainaa myöntävien julkisten laitosten, käytöllä olisi tarvittaessa varmistettava sellaisten tarpeiden kattaminen riittävän ajoissa, joita ei kateta jäseniltä ennen tappion aiheuttaneita tapahtumia kerätyillä varoilla.
- (15) Järjestelmien toiminnassa on tällä hetkellä suuria eroja jäsenvaltioiden välillä, ja tämän direktiivin tarkoituksena on lisätä järjestelmien yhdenmukaisuutta jättäen samalla jäsenvaltioille jonkin verran joustovaraa järjestelmien yksityiskohtaisessa organisoinnissa. Komissiolle olisi annettava perussopimuksen 290 artiklan mukaisesti valtuudet hyväksyä delegoituja säädöksiä, jotka koskevat tiettyjä pääpiirteitä järjestelmien toiminnassa. Delegoituja säädöksiä olisi hyväksyttävä erityisesti sellaisista seikoista kuin järjestelmien mahdollisten vastuiden määrittäminen, vaihtoehtoiset rahoitusjärjestelyt, joita järjestelmillä on oltava käytettävissään pystyäkseen tarvittaessa saamaan lyhytaikaista rahoitusta, järjestelmien kattamien yksiköiden kannatusmaksujen määrittäminen ja seikat, jotka on otettava huomioon arvioitaessa, voivatko ylimääräiset kannatusmaksut vaarantaa jäsenvaltioiden rahoitusjärjestelmän vakauden. Jotta järjestelmien rahoittamista koskevien säännösten

---

³⁸ EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15.

³⁹ EUVL L 96, 12.4.2003, s. 16.

soveltamisedellytykset voitaisiin määrittää, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella .../...⁴⁰ perustetun Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen [EAMV] olisi laadittava tekniset standardit niitä yksityiskohtaisia tietoja varten, jotka järjestelmien on julkaistava.

- (16) Sen varmistamiseksi, että sijoittajat saavat korvauksen asianmukaisessa ajassa, kansallisten järjestelmien välille olisi luotava viimeisenä keinona käytettävä luottojärjestely. Järjestelyyn olisi sisällyttävä järjestelmien mahdollisuus lainata varoja muilta järjestelmiltä siinä poikkeuksellisessa tapauksessa, että ne kärsivät tilapäisestä rahoituksen puutteesta. Kussakin järjestelmässä olisi oltava tätä varten käytettävissä tietty määrä ennakkorahoitusta, jota käytetään lainanantoon muille järjestelmille.
- (17) Lainarahoitusjärjestelmä ei saisi heikentää jäsenvaltioiden finanssipoliittista vastuuta. Lainaa ottavien järjestelmien olisi voitava käyttää tässä direktiivissä säädettyä lainarahoitusmahdollisuutta käytettyään loppuun varat, jotka ne ovat keränneet rahoituksen tavoitetason saavuttamiseksi, ja esitettyään jäsenilleen lisämaksuosuuden suorittamista koskevan pyynnön. Kunnioittaen periaatetta, jonka mukaan sijoittajien korvausjärjestelmien valvontavastuu kuuluu jäsenvaltioille, EAMV:n olisi edistettävä sijoituspalveluyritysten ja yhteissijoitusyritysten toiminnan helpottamiseen tähtäävää tavoitetta ja varmistettava samalla, että sijoittajille voidaan antaa tehokas suoja. Tätä varten EAMV:n olisi vahvistettava, että tässä direktiivissä säädetty edellytykset sijoittajien korvausjärjestelmien väliselle lainanotolle täyttyvät, ja ilmoitettava tässä direktiivissä vahvistetuissa tiukoissa määräajoissa määrät, jotka kunkin järjestelmän on lainattava, lähtökohtana oleva korko ja lainan kesto. EAMV:n olisi tähän liittyen kerättävä myös tietoa sijoittajien korvausjärjestelmistä, erityisesti kustakin järjestelmästä katettujen varojen ja rahoitusvälineiden määrästä, jonka toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistaneet. EAMV:n olisi ilmoitettava muille sijoittajien korvausjärjestelmille niille kuuluvasta lainanantovelvoitteesta.
- (18) Jos jäsenvaltioon perustetaan useampia kuin yksi järjestelmä, jäsenvaltion on nimettävä lainanantoprosessin yksinkertaistamiseksi yksi järjestelmä, joka toimii kyseisen jäsenvaltion lainaa antavana järjestelmänä, ja ilmoitettava se EAMV:lle. Lainanotto olisi rajattava direktiivistä 97/9/EY johtuvien korvausten kattamiseen.
- (19) On tarpeen varmistaa, että lainanantoon käytettävissä olevat kokonaisvarat voidaan käyttää siten, että niillä vastataan useampiin lainaa ottavien järjestelmien esittämiin lainahakemuksiin. Tämän vuoksi yhdenkään lainan ei pitäisi ylittää enakkoon määritettyä lainanantoon käytettävissä olevien varojen määrää.
- (20) Korvausmenettelyn nopeuttamiseksi toimivaltaisen viranomaisen olisi tehtävä mahdollisimman pian määräys, jonka mukaan sijoituspalveluyritys ei kykene täyttämään sijoittajien saatavista johtuvia velvoitteitaan.
- (21) Korvausvaatimuksen oikeutuksen ja määrän toteamisen edellyttämät menettelyt, jotka riippuvat usein kansallisista hallinto- ja maksukyvyttömyyslaeista, voivat pitkittää maksujen suorittamista sijoittajille. Korvausten maksamisessa tapahtuvien viiveiden lyhentämiseksi on tarpeen varmistaa, että järjestelmissä tai tilanteissa, joissa saatavan oikeutus ja määrä riippuu niitä yksiköitä koskevista maksukyvyttömyys- tai tuomioistuinmenettelyistä, jotka eivät pysty täyttämään velvoitteitaan, järjestelmien

---

⁴⁰ EUVL L ...

olisi voitava osallistua kyseisiin menettelyihin. Lisäksi olisi säädettävä velvoitteesta maksaa tilapäisesti osa korvauksesta tapauksissa, joissa korvausten maksu viivästyy yli 12 kuukautta, jotta sijoittajat voivat saada osan vaaditusta korvauksesta. Olisi suunniteltava mekanismit, joita käytetään varojen palauttamisessa järjestelmille, jos todetaan, että saatava ei ollut oikeutettu.

- (22) Direktiivin 97/9/EY mukaisesti jäsenvaltioilla on mahdollisuus jättää sijoittamista ammattinaan harjoittavat ja institutionaaliset sijoittajat suojan ulkopuolelle, mutta kyseisten sijoittajien luetteloa ei ole yhtenäistetty direktiivin 2004/39/EY mukaisen sijoituspalveluyritysten asiakkaiden luokituksen kanssa. Jotta voidaan varmistaa direktiivin 97/9/EY ja direktiivin 2004/39/EY yhdenmukaisuus, yksinkertaistaa korvausjärjestelmien arviointia ja rajata mahdollisuus jättää yritykset suojan ulkopuolelle pelkästään suuriin yrityksiin, direktiivissä 97/9/EY olisi viitattava sijoittajiin, jotka katsotaan direktiivin 2004/39/EY mukaisesti ammattimaisiksi asiakkaitaiksi.
- (23) Komissiolle olisi annettava valtuudet hyväksyä delegoituja säädöksiä perussopimuksen 290 artiklan mukaisesti. Delegoituja säädöksiä olisi hyväksyttävä erityisesti järjestelmiltä edellytettävän rahoituksen tavoitetason laskennassa ja sen muuttamisessa käytettävän menetelmän määrittämisestä, määrätystä enimmäisprosenttiosuudesta, jonka mukainen määrä varoja on oltava käytettävissä kansallisten korvausjärjestelmien väliseen lainanantoon, sijoittajien saatavien käsittelyssä noudatettavasta menettelystä ja teknisistä perusteista, joita käytetään yhteissijoitusyrityksen arvonalennuksen laskennassa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa olosuhteissa. Komissiolle olisi annettava valtuudet muuttaa delegoiduilla säädöksillä lainanantoon käytettävissä olevien varojen prosentuaalista osuutta rahoitusmarkkinoiden kehityksen mukaan.
- (24) Direktiivi 97/9/EY olisi sen vuoksi muutettava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla
Muutokset direktiiviin 97/9/EY

Muutetaan direktiivi 97/9/EY seuraavasti:

(1) Muutetaan 1 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 2 alakohta seuraavasti:

”2. ’sijoitustoimilla’ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa määriteltyjä sijoituspalveluita ja -toimintoja sekä direktiivin 2004/39/EY liitteessä I olevan B osan 1 kohdassa tarkoitettua oheispalvelua (*);

* EUVL L 45, 16.2.2005, s. 18.”

b) Korvataan 4 alakohta seuraavasti:

”4. ’sijoittajalla’ sijoitustoimien yhteydessä henkilöä, joka on luovuttanut varoja tai rahoitusvälineitä sijoituspalveluyritykselle, ja yhteissijoitusyritysten toiminnan yhteydessä yhteissijoitusyrityksen osuudenhaltijaa tai osakkeenomistajaa, jäljempänä ’osuudenhaltija’;”

c) Korvataan 7 alakohta seuraavasti:

”7. ’toimivaltaisilla viranomaisilla’ direktiivin 2004/39/EY 4 artiklan 1 kohdan 22 alakohdassa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY 2 artiklan 1 kohdan h alakohdassa määriteltyjä viranomaisia (*).

Jos tässä direktiivissä viitataan [EAMV-asetukseen], kyseisen asetuksen soveltamiseksi sijoittajien korvausjärjestelmät katsotaan kyseisen asetuksen [EAMV-asetuksen] 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuiksi toimivaltaisiksi viranomaisiksi;

* EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32.”

d) Lisätään 8–11 alakohta seuraavasti:

”8. ’yhteissijoitusyrityksellä’ direktiivin 2009/65/EY 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa määriteltyä yritystä;

9. ’säilytysyhteisöllä’ yhteissijoitusyrityksen toiminnan yhteydessä direktiivin 2009/65/EY 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määriteltyä laitosta;

10. ’kolmansilla’ sijoitustoimien yhteydessä laitoksia, joissa sijoituspalveluyritys säilyttää asiakkaan lukuun hallussa pitämäänsä rahoitusvälineitä direktiivin 2006/73/EY 17 artiklassa tarkoitettulla tavalla tai joissa kyseisenkaltainen laitos, joka toimii itse säilytysyhteisönä, säilyttää rahoitusvälineitä; yhteissijoitusyrityksen toiminnan yhteydessä laitoksia, joille yhteissijoitusyrityksen säilytysyhteisö on luovuttanut varoja yhteissijoitusyrityksen lukuun;

11. ’vähäriskisillä varoilla’ varojen erinä, jotka kuuluvat johonkin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/49/EY(*) liitteessä I olevan 14 kohdan taulukon 1 ensimmäisessä ja toisessa luokassa mainituista luokista, lukuun ottamatta kyseisessä liitteessä olevassa 15 kohdassa määriteltyjä ehdot täyttäviä erinä.

* EUVL L 177, 30.6.2006, s. 201.”

e) Lisätään 2 kohta seuraavasti:

”2. Tämän direktiivin säännöksiä, joita sovelletaan sijoituspalveluyrityksiin, sovelletaan direktiivin 2009/65/EY mukaisesti toimiluvan saaneisiin rahastoyhtiöihin, jos rahastoyhtiöiden toimilupa kattaa myös kyseisen direktiivin 6 artiklan 3 kohdassa luetellut palvelut.”

(2) Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen alueella perustetaan ja tunnustetaan virallisesti vähintään yksi sijoittajien korvausjärjestelmä. Toisessa

alakohdassa ja 5 artiklan 3 kohdassa ennakoituja olosuhteita lukuun ottamatta, kyseisessä jäsenvaltiossa toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys tai yhteissijoitusyritys ei saa suorittaa sijoitustoimia eikä harjoittaa toimintaa yhteissijoitusyrityksenä, jos se ei kuulu johonkin tällaiseen järjestelmään.”

b) Korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Järjestelmä antaa sijoittajille suojan sijoitustoimien yhteydessä 4 artiklan mukaisesti, jos yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy ensiksi:

- a) toimivaltaiset viranomaiset ovat määrittäneet, ettei sijoituspalveluyritys taloudelliseen tilanteeseensa tai sellaisien kolmansien taloudelliseen tilanteeseen, joissa yhteissijoitusyritys säilyttää rahoitusvälineitä, välittömästi liittyvistä syistä näytä tällä hetkellä pystyvän täyttämään sijoittajien saatavista johtuvia velvoitteitaan eikä todennäköisesti pysty tekemään sitä lähitulevaisuudessakaan,
- b) oikeusviranomainen on tehnyt sijoituspalveluyrityksen taloudelliseen tilanteeseen tai sellaisien kolmansien taloudelliseen tilanteeseen, joissa yhteissijoitusyritys säilyttää rahoitusvälineitä, välittömästi liittyvistä syistä päätöksen, jonka johdosta sijoittajat eivät voi vaatia saataviaan kyseiseltä yritykseltä tai yritys ei voi vaatia saataviaan kolmansilta.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että toimivaltaiset viranomaiset tekevät ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetun määrityksen mahdollisimman pian ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun ne ovat saaneet tietoonsa, että sijoituspalveluyritys ei ole pystynyt täyttämään sijoittajien saatavista johtuvia velvoitteitaan.”

c) Lisätään 2 a, 2 b ja 2 c kohta seuraavasti:

”2 a. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu suoja on annettava sellaisiin saataviin sovellettavien oikeudellisten edellytysten ja sopimusehtojen mukaisesti, jotka johtuvat siitä, että sijoituspalveluyritys ei pysty suoriutumaan jommastakummasta seuraavista:

- a) maksamaan sijoittajille takaisin varoja, jotka se on sijoittajille velkaa tai jotka kuuluvat sijoittajille ja joita pidetään hallussa niiden lukuun sijoitustoimien yhteydessä;
- b) palauttamaan sijoittajille rahoitusvälineitä, jotka kuuluvat sijoittajille ja joita pidetään hallussa, hallinnoidaan tai hoidetaan niiden lukuun sijoitustoimien yhteydessä.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että järjestelmät antavat suojan sijoittajalle, jos rahoitusvälineitä tai varoja pidetään hallussa, hallinnoidaan tai hoidetaan sijoittajan puolesta tai lukuun, riippumatta yrityksen tekemien sijoitustoimien tyypistä ja siitä, toimiiko yritys toimiluvassaan mahdollisesti asetettujen rajoitusten mukaisesti.

2 b. Järjestelmä antaa suojan myös yhteissijoitusyritysten osuudenhaltijoille 4 artiklan mukaisesti, jos jompikumpi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- a) toimivaltainen viranomainen on määrittänyt, että säilytysyhteisö tai kolmannet, joille yhteissijoitusyrityksen varat on luovutettu, ei taloudelliseen tilanteeseensa välittömästi liittyvistä syistä tällä hetkellä pysty täyttämään velvoitteitaan yhteissijoitusyritykseen nähden eikä todennäköisesti pysty tekemään sitä lähitulevaisuudessakaan;
- b) oikeusviranomainen on tehnyt säilytysyhteisön taloudelliseen tilanteeseen tai sellaisien kolmansien taloudelliseen tilanteeseen, joille yhteissijoitusyrityksen varat on luovutettu, välittömästi liittyvistä syistä päätöksen, jonka johdosta yhteissijoitusyritys ei voi vaatia saataviaan säilytysyhteisöltä tai kolmansilta.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että toimivaltaiset viranomaiset tekevät ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetun määrityksen mahdollisimman pian ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun ne ovat saaneet tietoonsa, että säilytysyhteisö tai kolmannet, joille yhteissijoitusyrityksen varat on luovutettu, eivät ole pystynyt täyttämään yhteissijoitusyrityksen saatavista johtuvia velvoitteitaan.”

2 c. Edellä 2 b kohdassa tarkoitettu suoja on annettava sellaisiin yhteissijoitusyrityksen osuudenhaltijan saatavaan sovellettavien oikeudellisten edellytysten ja sopimusehtojen mukaisesti, jotka johtuvat yhteissijoitusyrityksen osuuden arvon alenemisesta, koska säilytysyhteisö tai kolmannet, joille yhteissijoitusyrityksen varat on luovutettu, eivät pysty suoriutumaan jommastakummasta seuraavista:

- a) maksamaan yhteissijoitusyritykselle takaisin varoja, jotka se on sille velkaa tai jotka kuuluvat kyseiselle yhteissijoitusyritykselle ja joita pidetään hallussa sen lukuun yhteissijoitusyrityksen toiminnan yhteydessä;
- b) palauttamaan yhteissijoitusyritykselle rahoitusvälineitä, jotka kuuluvat yhteissijoitusyritykselle ja joita pidetään hallussa tai hallinnoidaan sen lukuun yhteissijoitusyrityksen toiminnan yhteydessä.”

f) Korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Kaikki 2 a kohdassa tarkoitetut saatavat luottolaitokselta, joka tiettyssä jäsenvaltiossa kuuluu sekä tämän direktiivin että direktiivin 94/19/EY soveltamisalaan, käsitellään direktiivin 94/19/EY nojalla. Saatavan voi korvata vain kerran kyseisten direktiivien nojalla.”

- (3) Korvataan 3 artikla seuraavasti:

”3 Artikla

Saatavat, jotka perustuvat transaktioihin, joihin liittyen on annettu tuomio Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY(*) 1 artiklassa määritellystä rahanpesusta tai jotka liittyvät Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/6/EY(**) kiellettyihin toimiin, jätetään sijoittajien korvausjärjestelmiin perustuvien korvausten ulkopuolelle.

* EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15.

** EUVL L 96, 12.4.2003, s. 16.”

- (4) Muutetaan 4 artikla seuraavasti:

- a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että järjestelmien antama suoja on 50 000 euroa sijoittajaa kohden 2 artiklan 2 a tai 2 c kohdassa tarkoitettujen saatavien osalta.

Jäsenvaltiot, joissa suoja on tämän direktiivin hyväksymisen aikaan yli 50 000 euroa, voivat pitää kyseisen suojatason voimassa enintään kolmen vuoden ajan siitä, kun tämä direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä. Kyseisen määräajan jälkeen jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että suojataso on 50 000 euroa.

Jäsenvaltioiden, jotka muuntavat euroina ilmoitetut määrät kansalliseksi valuutakseen, on käytettävä muuntamisessa aluksi tämän direktiivin voimaantulopäivänä voimassa olevaa vaihtokurssia.

Jäsenvaltiot voivat pyöristää muuntamisen tuloksena saadut määrät edellyttäen, että pyöristys on enintään 2 500 euroa.

Sen estämättä, mitä neljännessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on mukautettava toiseksi valuutaksi muunnetut suojatasot tässä kohdassa tarkoitettuun määrään viiden vuoden välein. Jäsenvaltiot voivat mukauttaa suojatasoja aiemmin komissiota kuultuaan odottamattomien tapahtumien, kuten valuuttakurssivaihteluiden vuoksi.

- b) Lisätään 1 a kohta seuraavasti:

”1 a. Komissio voi mukauttaa 1 kohdassa tarkoitettua määrää delegoiduilla säädöksillä seuraavien tekijöiden perusteella:

a) unionissa vallitseva inflaatiotaso komission julkaiseman yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella;

b) se, kuinka paljon varoja ja rahoitusvälineitä sijoituspalveluyrityksillä on keskimäärin hallussaan yksityissijoittajien lukuun.”

- c) Korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Jäsenvaltio voi säätää, että järjestelmistä annettava suoja ei kata tiettyjä sijoittajia 2 artiklan 2 a tai 2 c kohdassa tarkoitettujen saatavien osalta lainkaan tai että kyseiset saatavat katetaan alemman suojatason mukaan. Luettelo näistä poikkeuksista esitetään liitteessä 1.”

d) Poistetaan 4 kohta.

- (5) Lisätään 4 a ja 4 b artikla seuraavasti:

”4 a artikla

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että korvausjärjestelmillä on asianmukaiset järjestelmät mahdollisten vastuidensa määrittystä varten. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että korvausjärjestelmiä rahoitetaan riittävästi suhteessa niiden vastuisiin.
2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että kukin järjestelmä asettaa rahoituksen tavoitetason, joka on vähintään 0,5 prosenttia sellaisten sijoituspalveluyritysten tai yhteissijoitusyritysten hallussa pitämien, hallinnoimien tai hoitamien varojen ja rahoitusvälineiden arvosta, jotka kuuluvat sijoittajien korvausjärjestelmän antaman suojan soveltamisalaan. Katettujen varojen ja rahoitusvälineiden arvo lasketaan vuosittain 1 päivänä tammikuuta.

Komissio hyväksyy 13 a artiklan mukaisilla delegoiduilla säädöksillä ja 13 b ja 13 c artiklan mukaisin edellytyksin toimenpiteet, joilla määritetään sijoittajien korvausjärjestelmien antaman suojan soveltamisalaan kuuluvien varojen ja rahoitusvälineiden arvon laskentamenetelmä järjestelmissä vahvistettavan rahoituksen tavoitetason määrittämiseksi ja rahoituksen tavoitetason muuttamiseksi rahoitusmarkkinoilla tapahtuvan kehityksen perusteella.

3. Rahoituksen tavoitetaso on rahoitettava ennen 2 artiklan 2 tai 2 b kohdan kannalta merkityksellisiä tapahtumia ja riippumatta siitä, esiintyykö niitä. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että kunkin järjestelmän rahoitustaso saavutetaan kymmenen vuoden kuluessa tämän direktiivin voimaantulosta ja että kukin järjestelmä laatii ja noudattaa asianmukaisia suunnitelmia kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Maksusuudet, jotka kerätään rahoituksen tavoitetason saavuttamiseksi, voidaan sijoittaa vain käteistalletuksina ja vähäriskisinä varoina, joiden lopulliseen erääntymispäivään jäljellä oleva juoksuaika on enintään 24 kuukautta ja jotka voidaan muuttaa rahaksi yhden kuukauden pituisen määräajan kuluessa.

4. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että järjestelmät voivat esittää jäsenilleen lisämaksusuuden suorittamista koskevia pyyntöjä siinä tapauksessa, että rahoituksen tavoitetaso ei riitä 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen korvausvaatimusten täyttämiseen. Kyseiset ylimääräiset kannatusmaksut saavat olla enintään 0,5 prosenttia tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista suojatuista varoista ja rahoitusvälineistä. Tällaiset ylimääräiset kannatusmaksut eivät saa vaarantaa kyseisen jäsenvaltion rahoitusjärjestelmän vakautta, ja niiden on perustuttava kohtuullisuusperiaatteeseen.
5. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että järjestelmillä on käytettävissään riittävät vaihtoehtoiset rahoitusjärjestelyt, joiden avulla ne voivat saada lyhytaikaista rahoitusta järjestelmälle esitettävien korvausvaatimusten täyttämiseksi sen jälkeen, kun ennakkorahoitettu määrä on käytetty loppuun. Tällaisiin järjestelyihin voi kuulua luottojärjestelyitä liikepankeilta. Niihin voi kuulua myös luottojärjestelyitä julkisilta laitoksilta edellyttäen, että järjestelyt hoidetaan kaupallisin perustein.

6. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että järjestelmien rahoituskustannukset katetaan viime kädessä siten, että järjestelmän kattamat sijoituspalveluyritykset tai varojen tai rahoitusvälineiden säilyttäjänä toimivat kolmannet vastaavat sijoitustoimiin liittyvistä kustannuksista ja järjestelmän kattamat yhteissijoitusyritykset tai niiden säilytysyhteisöt tai kolmannet yhteissijoitusyrityksen toimintaan liittyvistä kustannuksista. Jäseniltä on perittävä vuosittain säännöllisiä kannatusmaksuja.

7. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava 2 kohdassa tarkoitettu rahoituksen tavoitetaso ja 3 kohdassa tarkoitettu rahoitustaso järjestelmiensä osalta vuosittain EAMV:lle. Toimivaltaisten viranomaisten on vahvistettava kyseiset tiedot, jotka on toimitettava vahvistuksineen EAMV:lle 30 päivän kuluessa kunkin vuoden päättymisestä.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tiedot julkaistaan korvausjärjestelmien verkkosivustolla vähintään kerran vuodessa.

8. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että 10 prosenttia 4 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettua järjestelmien ennakkorahoituksesta on käytettävissä lainanantoon muille järjestelmille 4 c artiklassa säädetyin edellytyksin.

Komissio voi muuttaa 13 a artiklan mukaisilla delegoiduilla säädöksillä sekä 13 b ja 13 c artiklan mukaisin edellytyksin lainanantoon muille järjestelmille käytettävää prosentuaalista osuutta ennakkorahoituksesta rahoitusmarkkinoilla tapahtuvan kehityksen perusteella.

9. Komissio hyväksyy 13 a artiklan mukaisilla delegoiduilla säädöksillä ja 13 b sekä 13 c artiklan mukaisin edellytyksin toimenpiteet, joita käytetään määrittäessä

a) menetelmä, jolla määritetään 1 kohdassa tarkoitettujen järjestelmien mahdolliset vastuut;

b) 5 kohdassa tarkoitettujen vaihtoehtoisten rahoitusjärjestelyjen, jotka järjestelmillä on oltava käytettävissään voidakseen tarvittaessa saada lyhytaikaista rahoitusta;

c) tekijät, jotka on otettava huomioon arvioitaessa, voivatko 4 kohdassa tarkoitettujen ylimääräisten kannatusmaksujen vaarantaa jäsenvaltion rahoitusjärjestelmän vakauden;

d) perusteet, joilla määritetään 6 kohdassa tarkoitettujen suojattujen yksiköiden kannatusmaksut.

10. Sen varmistamiseksi, että 7 kohdan 2 alakohtaa sovelletaan yhtenäisin edellytyksin, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella .../...(*) perustettu Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen [EAMV], jäljempänä 'EAMV', laatii teknisten standardien luonnokset niiden yksityiskohtaisten tietojen määrittämiseksi, jotka järjestelmien on julkaistava.

EAMV toimittaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten standardien luonnokset komissiolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2012.

Komissio voi hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten standardien luonnokset asetuksen .../... [EAMV] 7 e artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti.

4 b artikla

1. Järjestelmällä on oltava oikeus ottaa lainaa muilta 2 artiklassa tarkoitetuilta järjestelmiltä unionissa edellyttäen, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
  - a) lainan ottava järjestelmä ei pysty täyttämään 2 artiklan 2 a tai 2 c kohdan mukaisia velvoitteitaan niiden täyttämiseksi suoritetujen aiempien maksujen vuoksi;
  - b) tämän alakohdan a alakohdassa tarkoitettu tilanne johtuu 4 a artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen varojen puuttumisesta;
  - c) lainan ottava järjestelmä on pyytänyt 4 a artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja ylimääräisiä kannatusmaksuja;
  - d) lainan ottava järjestelmä antaa laillisen sitoumuksen siitä, että lainatut varat käytetään saatavien maksamiseen 2 artiklan 2 a ja 2 c kohdan nojalla;
  - e) järjestelmä, joka ei ole maksanut takaisin muilta järjestelmiltä tämän artiklan nojalla otettua lainaa, ei saa ottaa lainaa muilta järjestelmiltä eikä antaa niille lainaa;
  - f) lainan ottavan järjestelmän on ilmoitettava pyydettyjen varojen määrä;
  - g) lainan ottava järjestelmä ilmoittaa lainasta viipymättä EAMV:lle ja esittää syyt, joiden perusteella edellä mainitut edellytykset täyttyvät, ja tarvittavien varojen määrän.

Ensimmäisen alakohdan f alakohdassa tarkoitettu määrä määritetään seuraavasti:

[2 artiklan 2 a ja 2 c kohdan mukaisesti maksettavien saatavien määrä] – [4 a artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen rahoituksen taso] + 4 a artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen ylimääräisten kannatusmaksujen enimmäismäärä]

Muut järjestelmät toimivat lainanantajina. Tämän vuoksi jäsenvaltiot, joissa on useampia kuin yksi järjestelmä, on nimettävä niiden joukosta yksi järjestelmä kyseisen jäsenvaltion lainanantajaksi ja ilmoitettava se EAMV:lle. Jäsenvaltiot voivat päättää itse siitä, maksavatko muut saman jäsenvaltion järjestelmät korvauksia lainanantajajärjestelmälle ja, jos maksavat, kuinka tämä tapahtuu.

2. Lainalle on asetettava seuraavat ehdot:
  - a) jollei seuraavassa alakohdassa säädetystä rajoituksesta muuta johdu, kukin järjestelmä antaa lainaa määrän, joka on oikeassa suhteessa kussakin järjestelmässä suojattujen varojen ja rahoitusvälineiden määrään, ottamatta huomioon lainan ottavaa järjestelmää. Määrät lasketaan uusimpien 4 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella;

b) lainan ottavan järjestelmän on maksettava laina takaisin viimeistään viiden vuoden kuluttua. Se voi maksaa lainan takaisin vuotuisina erinä. Korkoa peritään vasta takaisinmaksun aikaan;

c) korko vastaa Euroopan keskuspankin maksuvalmiusluoton korkoa laina-aikana.

Kullekin lainan ottavalle järjestelmälle lainattava kokonaismäärä saa olla enintään 20 prosenttia niiden 4 a artiklan 8 kohdassa tarkoitettujen varojen kokonaismäärästä, jotka ovat käytettävissä unionin tasolla lainanantoon.

3. EAMV:n on vahvistettava, että 1 kohdassa tarkoitettujen vaatimukset on täytetty, ilmoitettava kunkin järjestelmän lainaksi antamat määrät, jotka on laskettu 2 kohdan a alakohdan mukaisesti, ja 2 kohdan c alakohdan mukainen lähtökohtana oleva korko sekä lainan kesto.

EAMV toimittaa vahvistuksensa yhdessä g alakohdassa tarkoitettujen tietojen kanssa lainanantajajärjestelmille. Lainanantajajärjestelmien on saatava kyseinen vahvistus ja tiedot 15 työpäivän kuluessa. Lainanantajajärjestelmien on maksettava laina viipymättä ja viimeistään tämän jälkeisten 15 työpäivän kuluttua vahvistuksen ja tietojen vastaanotosta lainan ottavalle järjestelmälle.

4. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että lainan ottavan järjestelmän perimät maksuosuudet ovat riittäviä lainatun määrän maksamiseksi takaisin ja rahoituksen tavoitetasoa saavuttamiseksi uudelleen mahdollisimman pian ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua lainan vastaanotosta.
5. Sijoittajien korvausjärjestelmien välisen yhteistyön tehostamiseksi järjestelmien tai tarvittaessa toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä kirjallisia yhteistyösopimuksia. Kyseisissä sopimuksissa on otettava huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 95/46/EY(**) vahvistetut vaatimukset.

Edellä 1 alakohdassa tarkoitettujen sopimusten olemassaolosta ja sisällöstä on ilmoitettava EAMV:lle. EAMV voi antaa sopimuksista lausuntoja [EAMV-asetuksen 6 artiklan 2 kohdan f alakohdan ja 19 artiklan nojalla]. Jos toimivaltaiset viranomaiset tai järjestelmät eivät pääse sopimukseen tai sopimuksen tulkinnasta syntyy kiistaa, EAMV:n on ratkaistavat erimielisyydet [EAMV-asetuksen 11 artiklan] nojalla.

Edellä 1 alakohdassa tarkoitettujen sopimusten puuttuminen ei saa vaikuttaa 2 artiklan 2 a tai 2 c kohdan mukaisiin sijoittajien saataviin.

* EUVL L [...].

** EYVL L 84, 26.3.1997, s.22.

- (6) Korvataan 5 ja 6 artikla seuraavasti:

”5 Artikla

1. Jos sijoituspalveluyritys, yhteissijoitusyritys, säilytisyhteisö tai kolmannet, joiden on kuuluttava järjestelmään 2 artiklan 1 kohdan nojalla, eivät täytä niille tämän järjestelmän jäsenenä kuuluvia velvoitteita, sijoituspalveluyritykselle tai yhteissijoitusyritykselle toimiluvan myöntäneet toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat asiasta tiedon saatuaan yhteistyössä korvausjärjestelmän kanssa kaikki aiheelliset toimenpiteet, mukaan lukien seuraamusten määrääminen, varmistaakseen, että yhteissijoitusyritys, sijoituspalveluyritys, säilytisyhteisö tai kolmannet täyttävät velvoitteensa.
2. Jos 1 kohdassa tarkoitetuilla toimenpiteillä ei voida varmistaa, että sijoituspalveluyritys, yhteissijoitusyritys, säilytisyhteisö tai kolmannet täyttävät velvoitteensa, järjestelmä voi vähintään 12 kuukautta aiemmin ilmoittaa aikomuksestaan erottaa sijoituspalveluyritys, yhteissijoitusyritys, säilytisyhteisö tai kolmannet järjestelmästä, jos viranomaiset antavat nimenomaisen suostumuksensa. Järjestelmän on annettava tänä aikana tehdyille sijoitustoimille tai harjoitetulle yhteissijoitusyrityksen toiminnalle edelleen 2 artiklan 2 a ja 2 c kohdassa tarkoitettu suoja. Jos sijoituspalveluyritys, yhteissijoitusyritys, säilytisyhteisö tai kolmannet eivät tämän määräajan päättyessä ole täyttäneet velvoitteitaan, korvausjärjestelmä voi, edelleen erottaa yrityksen järjestelmästä, jos toimivaltaiset viranomaiset antavat nimenomaisen suostumuksensa.
3. Sijoituspalveluyritys, yhteissijoitusyritys, säilytisyhteisö tai kolmannet, jotka on jätetty sijoittajien korvausjärjestelmän ulkopuolelle, voivat jatkaa sijoitustoimia tai yhteissijoitusyrityksen toimintaa taikka niille voidaan luovuttaa edelleen sijoittajien ja yhteissijoitussijoitusyritysten rahoitusvälineitä seuraavin edellytyksin:
  - a) ne olivat tehneet ennen erottamista vaihtoehtoisia korvausjärjestelyitä, joilla varmistetaan, että sijoittajat ja yhteissijoitusyritykset saavat suojan, joka on vähintään vastaava kuin virallisesti hyväksytyyn järjestelmän tarjoama suoja, ja että vaihtoehtoinen järjestelmä on ominaisuuksiltaan virallisesti hyväksytyyn järjestelmän kaltainen;
  - b) sijoituspalveluyrityksen tai yhteissijoitusyrityksen toimiluvasta vastuussa oleva toimivaltainen viranomainen on vahvistanut, että a alakohdassa tarkoitettut edellytykset täyttyvät.
4. Jos sijoituspalveluyritys tai yhteissijoitusyritys, jonka erottamista on ehdotettu 2 kohdan mukaisesti, ei pysty tekemään vaihtoehtoisia järjestelyjä, jotka täyttävät 3 kohdassa asetetut edellytykset, toimiluvan antaneiden toimivaltaisten viranomaisten on
  - a) peruutettava välittömästi sen sijoituspalveluyrityksen toimilupa, jolle ne ovat myöntäneet toimiluvan;
  - b) peruutettava välittömästi sen yhteissijoitusyrityksen toimilupa, jonka ne ovat hyväksyneet.
5. Jos säilytisyhteisö tai kolmannet, joiden erottamista on ehdotettu 2 kohdan mukaisesti, eivät pysty tekemään vaihtoehtoisia järjestelyitä, jotka täyttävät 3

kohdassa asetetut edellytykset, niille ei saa luovuttaa sijoittajien tai yhteissijoitusyritysten varoja.”

6 artikla

Edellä 2 artiklan 2 a ja 2 c kohdassa tarkoitettu suoja kattaa sijoitustoimet, jotka on tehty ennen toimiluvan peruuttamista, sijoituspalveluyrityksen tai yhteissijoitusyrityksen toimiluvan peruuttamisen jälkeenkin.”

(7) Korvataan 8 ja 9 artikla seuraavasti:

”8 Artikla

1. Edellä 4 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitettua suojaa sovelletaan sijoittajan kaikkiin saataviin samalta sijoituspalveluyritykseltä tai samalta yhteissijoitusyritykseltä tämän direktiivin mukaisesti riippumatta tilien lukumäärästä, valuutasta ja sijainnista unionissa.
2. Edellä 4 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitettua suojaa laskettaessa otetaan huomioon kullekin sijoittajalle yhteisistä sijoitustoimista kuuluva osuus.

Ellei erityismääräyksiä ole, saatavat jaetaan tasan sijoittajien kesken.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että sellaisia yhteisiä sijoitustoimia koskevat saatavat, joihin vähintään kahdella henkilöllä on oikeus sellaisen yhtiön osakkaina tai sellaisen yhdistyksen tai vastaavan yhteisön jäsenenä, joka ei ole oikeushenkilö, voidaan 4 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen rajojen laskemiseksi yhdistellä ja käsitellä siten kuin ne olisivat peräisin yhden sijoittajan tekemästä sijoituksesta.

3. Jos sijoittajalla ei ole oikeutta hallussa pidettäviin varoihin tai arvopapereihin, saa korvauksen henkilö, jolla on niihin oikeus, jos tämä henkilö on tunnistettu tai tunnistetaan ennen 2 artiklan 2 ja 2 b kohdassa tarkoitettua määräyksen tai päätöksenteon ajankohtaa.

Jos oikeudenomistajia on useita, kunkin osuus otetaan huomioon määrien tai arvopaperien hallintaa säätelevien säännösten mukaisesti 4 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja rajoja laskettaessa.

9 Artikla

1. Korvausjärjestelmässä on toteutettava aiheelliset toimenpiteet 2 artiklan 2 ja 2 b kohdassa tarkoitettun määräyksen tai päätöksen antamiseksi tiedoksi sijoittajille, ja jos korvaus on oikeutettu, korvauksen maksamiseksi mahdollisimman nopeasti. Korvausjärjestelmässä voidaan asettaa määräaika, jonka kuluessa sijoittajien on esitettävä vaatimuksensa. Tämän määräajan on oltava vähintään viisi kuukautta 2 artiklan 2 tai 2 b kohdassa tarkoitettun määräyksen tai päätöksen teko- tai julkistamisajankohdasta.

Tämän määräajan päättymistä ei voida käyttää korvausjärjestelmässä syynä kieltäytyä antamasta suojaa sijoittajalle, joka ei ole voinut ajoissa valvoa oikeuttaan saada korvausta.

2. Järjestelmän on kyettävä maksamaan sijoittajan saatava mahdollisimman pian ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona saatavan oikeutus ja määrä on todettu.

Poikkeuksellisissa olosuhteissa korvausjärjestelmä voi pyytää toimivaltaisilta viranomaisilta määräajan pidentämistä. Tämä pidennys voi olla enintään kolme kuukautta. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava välittömästi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle korvausjärjestelmälle myönnetystä pidennyksestä ja pidennyksen perusteista.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että korvausjärjestelmät voivat osallistua maksukyvyttömyys- tai tuomioistuimenmenettelyihin, joilla voi olla merkitystä saatavan oikeutuksen ja määrän toteamisen kannalta.

Kolmas alakohta ei rajoita järjestelmien mahdollisuutta ottaa käyttöön muita menetelmiä saatavan oikeutuksen tai määrän määrittämistä varten.

Jos lopullista maksua ei ole suoritettu yhdeksän kuukauden kuluessa 2 artiklan 2 tai 2 b kohdassa tarkoitetun määrityksen tai päätöksen tekoajankohdasta, jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että kyseinen järjestelmä maksaa kolmen kuukauden kuluessa määrityksen tai päätöksen tekemisestä tilapäisesti korvauksesta osan, joka on vähintään kolmasosa alkuperäisen arvion mukaisen saatavan määrästä. Loppuosa maksetaan tämän kohdan ensimmäisessä kohdassa vahvistetussa ajassa sen jälkeen, kun saatavan oikeutus ja määrä on lopullisesti todettu. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että järjestelmällä on mahdollisuus periä tilapäisesti maksetut määrät takaisin, jos todetaan, että saatava ei ollut oikeutettu.

Komissio hyväksyy 13 a artiklan mukaisilla delegoiduilla säädöksillä ja 13 b ja 13 c artiklan mukaisin edellytyksin toimenpiteet, joita käytetään sijoittajien saatavien käsittelyssä noudatettavan menettelyn määrityksessä ja niiden teknisten perusteiden määrityksessä, joiden mukaan lasketaan yhteissijoitusyrityksen arvon aleneminen 2 artiklan 2 b ja 2 c kohdassa mainittujen tapahtumien johdosta.

3. Korvausjärjestelmä voi edellä 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetystä määräajasta poiketen lykätä maksuja siihen saakka, kunnes tuomioistuin on tehnyt päätöksensä tai toimivaltainen viranomainen suorittanut määrityksen, jos sijoittaja tai muu henkilö, jolla on sijoitustoimiin liittyviä oikeuksia tai niitä koskevia etuja, on asetettu syytteeseen direktiivin 2005/60/EY 1 artiklassa määriteltä rahanpesua koskevasta rangaistavasta teosta tai on kanteen kohteena direktiivin 2003/6/EY rikkomisen vuoksi.”

- (8) Korvataan 10 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että kukin sijoituspalveluyritys tai yhteissijoitusyritys toteuttaa aiheelliset toimenpiteet saattaakseen nykyisten ja mahdollisten sijoittajien käyttöön tiedot, jotka nämä tarvitsevat tunnistakseen sijoittajien korvausjärjestelmän, johon sijoituspalveluyritys tai yhteissijoitusyritys ja sen unionissa toimivat sivuliikkeet kuuluvat, tai muun 2 artiklan 1 kohdan toisessa

alakohdassa tai 5 artiklan 3 kohdassa säädetyn vaihtoehtoisen järjestelyn. Sijoittajille ilmoitetaan sijoittajien korvausjärjestelmää tai muita sovellettavia järjestelyitä koskevista säännöksistä ja erityisesti korvausjärjestelmän tarjoaman suojan määrästä ja laajuudesta sekä kaikista jäsenvaltioiden 2 artiklan 3 kohdan nojalla laatimista säännöistä. Nämä tiedot esitetään helposti ymmärrettävässä muodossa.

Pyynnöstä annetaan myös tietoa korvauksen ehdoista sekä muodollisuuksista, jotka on täytettävä korvauksen saamiseksi.

Tietojen on oltava asiallisia ja selkeitä, eivätkä ne saa olla harhaanjohtavia, ja niissä on erityisesti annettava selvitys kyseisen korvausjärjestelmän kattamista tilanteista ja saatavista sekä siitä, kuinka järjestelmää sovelletaan rajat ylittävissä tilanteissa. Tiedoissa olisi myös annettava esimerkkejä sellaisista tilanteista ja saatavista, joita järjestelmä ei kata.”

(9) Korvataan 12 artikla seuraavasti:

”12 Artikla

1. Järjestelmillä, jotka suorittavat maksuja korvausten maksamiseksi sijoittajille, on suoritettuna maksun rajoissa sijaantulo-oikeus kyseisten sijoittajien oikeuksiin selvitysmenettelyissä, sanotun kuitenkin rajoittamatta muita kansallisessa lainsäädännössä järjestelmille annettuja oikeuksia.
2. Kun on kyse tappioista, jotka johtuvat 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla sellaisten kolmansien taloudellisesta tilanteesta, jotka pitävät hallussaan sijoittajalle kuuluvia rahoitusvälineitä sijoitustoimien yhteydessä, järjestelmillä, jotka suorittavat maksuja korvauksina sijoittajille, on suoritettuna maksun rajoissa sijaantulo-oikeus sijoittajan tai sijoituspalveluyrityksen oikeuksiin selvitysmenettelyissä.
3. Kun on kyse tappioista, jotka johtuvat 2 artiklan 2 c kohdassa tarkoitettulla tavalla sellaisen säilytisyhteisön tai sellaisten kolmansien taloudellisesta tilanteesta, jolle/joille yhteissijoitusyrityksen varat on luovutettu, järjestelmillä, jotka suorittavat maksuja korvauksina yhteissijoitusyritysten osuudenhaltijoille, on suoritettuna maksun rajoissa sijaantulo-oikeus yhteissijoitusyrityksen tai sen osuudenhaltijoiden oikeuksiin selvitysmenettelyissä.
4. Jos kolmannet, jotka pitävät hallussaan sijoittajalle kuuluvia rahoitusvälineitä sijoitustoimien yhteydessä, taikka jos säilytisyhteisö tai kolmannet, joille yhteissijoitusyrityksen varat on luovutettu, sijaitsevat kolmannessa maassa, jonka oikeusjärjestelmässä ei sallita väliintulo-oikeutta sijoituspalveluyrityksen tai yhteissijoitusyrityksen oikeuksiin, jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että sijoituspalveluyritys tai yhteissijoitusyritys palauttavat järjestelmälle suorittamiaan maksuja vastaavan määrän varoja, jos ne saavat varoja selvitysmenettelyissä.”

(10) Lisätään 13 a, 13 b ja 13 c artikla seuraavasti:

”13 a artikla

1. Komissiolle siirretään määräämättömäksi ajaksi valta antaa 4 a artiklan 2 kohdassa, 4 a artiklan 8 kohdassa, 4 a artiklan 9 kohdassa ja 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja delegoituja säädöksiä.
2. Kun komissio antaa delegoidun säädöksen, se antaa sen tiedoksi samanaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
3. Komissiolle siirrettyyn valtaan antaa delegoituja säädöksiä sovelletaan 13 b ja 13 c artiklassa säädettyjä edellytyksiä.

13 b artikla

1. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi peruuttaa 4 a artiklan 2 kohdassa, 4 a artiklan 8 kohdassa, 4 a artiklan 9 kohdassa ja 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron.
2. Toimielin, joka on aloittanut sisäisen menettelyn päättääkseen, peruuttaako se säädösvallan siirron, pyrkii ilmoittamaan asiasta toiselle toimielimelle ja komissiolle kohtuullisen ajan kuluessa ennen lopullisen päätöksen tekemistä sekä ilmoittaa samalla, mitä siirrettyä säädösvaltaa mahdollinen peruuttaminen koskee ja mainitsee peruuttamisen syyt.
3. Peruuttamispäätös lopettaa päätöksessä mainitun säädösvallan siirron. Se tulee voimaan välittömästi tai siinä määriteltynä myöhempänä ajankohtana. Se ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN. Se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

13 c artikla

1. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat vastustaa delegoitua säädöstä kahden kuukauden kuluessa sen tiedoksi antamisesta. Euroopan parlamentin ja neuvoston aloitteesta tätä määräaika pidennetään yhdellä kuukaudella.
2. Jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole määräajan päättyessä vastustanut delegoitua säädöstä, se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja se tulee voimaan säädöksessä mainittuna päivänä.

Delegoitu säädös voidaan julkaista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja se voi tulla voimaan ennen kyseisen määräajan päättymistä, jos Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat molemmat ilmoittaneet komissiolle, etteivät ne aio vastustaa kyseistä säädöstä.

3. Jos Euroopan parlamentti tai neuvosto vastustaa delegoitua säädöstä, säädös ei tule voimaan. Säädöstä vastustava toimielin esittää syyt delegoidun säädöksen vastustamiseen.

(11) Lisätään 14 a artikla seuraavasti:

”14 a artikla

Jäsenvaltiot voivat tehdä tietojenvaihtoa koskevia yhteistyösopimuksia kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa direktiivin 2004/39/EY 63 artiklan ja direktiivin 2009/65/EY 102 artiklan mukaisesti.”

19. Muutetaan liite I seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Rahoitusvälineiden markkinoita koskevan direktiivin 2004/39/EY liitteessä II olevan I jakson 1–4 kohdassa tarkoitetut ammattimaiset sijoittajat”.

b) Poistetaan 2, 3 ja 8 kohta.

2 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava viimeistään [*kahdentoista kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta*] tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset sekä kyseisiä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuustaulukko.

Niiden on sovellettava kyseisiä säännöksiä [*18 kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta*], lukuun ottamatta 4 b artiklan saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettuja säännöksiä, joita on sovellettava 31 päivästä joulukuuta 2013.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltiot säätävät siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säädökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja